

Accountantsverslag 2024

Gemeente Texel

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Aan de raadsleden van gemeente Texel
Emmalaan 15
1791 AT DEN BURG

Haarlem, 2 september 2025

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening van uw gemeente voor het boekjaar dat eindigt op 31 december 2024. We hebben onze werkzaamheden uitgevoerd in overeenstemming met ons controleplan 2024 en de vigerende overeenkomst. Onze bevindingen en aanbevelingen zijn open en constructief besproken met de ambtelijke organisatie, de portefeuillehouder Financiën en met de leden van de auditcommissie.

Het accountantsverslag begint met een samenvatting van onze belangrijkste bevindingen en aanbevelingen. Daarna gaan wij in op de reikwijdte van onze controle, de diepgang waarmee wij gecontroleerd hebben en tot welke oordeel wij gekomen zijn. Vervolgens geven wij onze visie op de informatiewaarde en leesbaarheid van de paragrafen en de programmaverantwoording.

Nadat wij onze analyse hebben gegeven van de financiële positie van uw gemeente, gaan wij in meer detail in op de belangrijkste bevindingen uit onze controlewerkzaamheden. Dit doen wij langs de drie domeinen fysiek, sociaal en bedrijfsvoering.

Vervolgens geven wij op hoofdlijnen ons beeld van de stand van zaken met betrekking van de interne beheersing van uw organisatie.

We sluiten het accountantsverslag af met bijlagen waarin we bevindingen hebben opgenomen over een aantal wettelijk verplichte onderwerpen, zoals SiSa, WNT en onze onafhankelijkheid. In de bijlage hebben we ook enkele actuele ontwikkelingen gegeven die voor u van belang kunnen zijn.

Dit accountantsverslag is opgezet als interactief document waar u eenvoudig doorheen kunt navigeren door op de menuopties aan de linkerzijde of de onderstreepte woorden te klikken. Wij vragen u terughoudend te zijn met het printen van het accountantsverslag.

Wij willen graag van deze gelegenheid gebruik maken om u en uw medewerkers te bedanken voor de prettige samenwerking die we ervaren hebben. Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Een goedkeurende controleverklaring

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. De tolerantie voor fouten die wij bij de controle hebben gehanteerd bedraagt (afgerond) € 960.000.

Ongecorrigeerde controleverschillen

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn tijdens de controle. Wel houdt het in dat deze fouten (indien deze niet zijn gecorrigeerd) en onzekerheden onder de goedkeuringstoleranties blijven die uw raad heeft vastgesteld. Wij hebben een ongecorrigeerde fout vastgesteld van € 48.000 bij de voorziening verlofsparen. De totale onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering van zorg (Jeugdwet en Wmo, inclusief PGB's) bedragen € 1.336.778.

Onrechtmatigheden blijven niet binnen de verantwoordingsgrens

Het college stelt vast dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor door uw raad gestelde verantwoordingsgrens. Wij hebben geoordeeld dat de

rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening 2024 een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid.

Informatiewaarde van de programmaverantwoording is voldoende

De leesbaarheid van de programmaverantwoording is naar onze mening ruim voldoende. De teksten zijn in begrijpelijke taal geschreven en lezen daarom makkelijk weg. Ieder programma kent dezelfde opbouw en stramien waarin het wordt uitgewerkt.

Er zijn nog verbeteringen mogelijk om de raad nog beter in positie te brengen om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. Een belangrijke constatering hierbij is dat een zichtbaar verband mist tussen beleidsvoornemens, concrete doelstellingen, effecten en gekozen indicatoren. Waar indicatoren in de programma's aanwezig zijn, ontbreken normen, waardoor geen conclusies getrokken kunnen worden of de behaalde resultaten goed zijn, of juist niet.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het soms aan een koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen.

De paragrafen bevatten over het algemeen wel ruim voldoende informatie over het onderwerp van de paragraaf.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Financiële positie van uw gemeente als geheel is voldoende

Uit onze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel ruim voldoende is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de verschillende onderdelen van de jaarstukken 2024 blijkt dat uw gemeente de komende jaren nog wel flinke uitdagingen heeft, in het bijzonder met de netto-schuldquote en de solvabiliteit. De investeringen in bijvoorbeeld de haven Oudeschild, de herinrichting voormalig ijsbaan Den Burg, de parkeerterreinen strandslag, het Thijssenhuis etc. hebben een impact op de ontwikkeling van deze indicatoren. Daarnaast vergt het Programma Waddeneilanden met een programmaperiode van 2022 tot en met 2026 de nodige inzet om eventuele projecten voor de formele einddatum te realiseren.

Zoals valt af te lezen in de jaarrekening 2024 onder de toelichting materiële vaste activa heeft uw raad in totaal € 74 miljoen aan investeringskredieten gevoteerd, waarvan € 38 miljoen in de komende periode nog moet worden uitgegeven. We hebben verderop in dit rapport onze opmerkingen per kengetal nader geduid.

Weerstandsvermogen is toereikend, maar is subjectief

Uit de jaarstukken blijkt dat het weerstandsvermogen toereikend is om de geïdentificeerde risico's af te dekken en om te voldoen aan de eisen die door de raad zijn gesteld. De gemeente heeft bij de berekening van de benodigde weerstandcapaciteit gebruik gemaakt van de Monte Carlo-methode. Hierbij is de maximale omvang en weging van de risico's geobjectiveerd tot een bedrag van € 11,6 miljoen.

Aanlevering documenten en bescheiden

We maken vanaf dit boekjaar gebruik van een nieuwe applicatie voor

het opleveren van de benodigde documenten en bescheiden. We hebben vooraf afstemming gehad uw medewerkers over de wijze en het tijdstip van de aanleveringen. De organisatie heeft documenten aangeleverd, inclusief de concept jaarrekening. Met uw organisatie hadden we afgesproken dat 1 april 2025 alle uitgevraagde documenten zouden worden aangeleverd, maar dat is niet volledig gelukt.

Naar onze mening vraagt de kwaliteit van de aangeleverde documenten en bescheiden op onderdelen nog wel de nodige aandacht.

Onze bevindingen in het fysiek domein

De boekwaarde van de grondexploitaties is voor uw gemeente ten opzichte van het voorgaand jaar afgenomen tot -/- € 924.000, d.w.z. de ontvangsten zijn op balansdatum hoger dan de uitgaven.

Het betreft in totaal 8 actieve grondexploitaties, waarvan grondexploitatie Den Burg Oost per 31 december 2024 formeel is afgesloten. Kenmerkend voor de grondexploitaties op Texel de grondexploitaties verliesgevend zijn. Hiervoor zijn in de jaarrekening voorzieningen gevormd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

Onze bevindingen in het sociaal domein

Het proces ten aanzien van de verwerking van de Wmo en Jeugdzorg bij Texel verloopt voldoende stabiel. Wij hebben geconstateerd dat er binnen Texel nog onvoldoende grip is op de toekomstige ontwikkeling van de zorgkosten in het jeugddomein. Hierbij is Texel ook afhankelijk van de gemeente Den Helder. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat het voorspellend vermogen van de organisatie niet toereikend is. Hierdoor is het risico aanwezig dat de werkelijke zorgkosten vanuit met name de Jeugdwet hoger uitvallen dan eerder verwacht.

Daarom hebben wij het college aangeraden om de interne beheersing van de ontwikkeling van de zorgkosten in het jeugddomein verder te laten versterken. Wij hebben hiervoor in onze managementletter 2024 enkele aanbevelingen gegeven.

Voor de prestatielevering van zorg is uw gemeente nog grotendeels afhankelijk van de gecontroleerde productieverantwoordingen, voor zover de zorgleveringen hoger zijn dan € 125.000 op jaarbasis. Hierdoor stelt u alleen achteraf vast of de zorgprestaties zijn vastgesteld voor de grotere zorgorganisaties. In het sociaal domein is er bij de kleine zorgleveranciers aandacht nodig voor prestatielevering, bijv. door de kleine zorgverleners weer te bezoeken (een werkwijze die ooit door Texel ontwikkeld was, maar niet meer wordt toegepast). Dit zorgt net als in eerdere jaren voor een onzekerheid voor de prestatielevering van het deel van de zorgkosten waar geen controleverklaring voor is afgegeven, alsmede voor de Persoonsgebonden budgetten. Hierbij valt ons op dat de onzekerheid bij de jeugdzorg hoger is dan bij de zorg in het kader van de Wmo. Een

mogelijke reden is dat in de jeugdzorg gebruik wordt gemaakt van veel kleinere zorgaanbieders. Hierdoor is het moeilijker om goede grip te houden op deze leveranciers vanuit contractmanagement, maar ook op de zorglevering. Daarom raden wij u aan om te onderzoeken of het mogelijk is om het aantal aanbieders in de jeugdzorg te verkleinen. Indien dit niet mogelijk is, dan raden wij u aan om de interne beheersing van de zorglevering door deze aanbieders te verbeteren.

Onze "overall" bevinding in het domein bedrijfsvoering

Uw college heeft in de bestuurlijke boodschap van de jaarrekening nadrukkelijk verwoord dat het boekjaar 2024 in het teken stond om de basis van de organisatie weer op orde te krijgen. Ook de paragraaf Bedrijfsvoering gaat in op de ontwikkelingen in uw organisatie. Het ambitieniveau van uw gemeente is hoog, maar om plannen tijdig en kwalitatief uit te kunnen voeren is de beschikbaarheid van voldoende, deskundige medewerkers van groot belang. In de afgelopen perioden is sprake geweest van een hoog verloop van medewerkers, zowel vanwege vertrek van het eiland, langdurig ziekteverzuim, maar ook vanwege pensionering.

Wij hebben in onze managementletter 2024 geconstateerd dat de interne beheersing om aandacht vraagt. We hebben vastgesteld dat de VIC niet is doorontwikkeld en ten tijde van onze interim-controle waren belangrijke onderdelen van de geplande interne controles niet opgestart c.q. nog niet uitgevoerd. Onze conclusie is ook dat de kwaliteit van de interne controles nog niet op het gewenste niveau is.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting van onze bevindingen en aanbevelingen

De Bolder

De controle van cijfers De Bolder is vanaf boekjaar 2024 geïntegreerd in onze algemene controleaanpak. Alhoewel een separate jaarrekening voor de Bolder niet meer nodig is, immers de cijfers 2024 van De Bolder worden volledig 'geconsolideerd' opgenomen in de programmarekening van de gemeente, is een financieel document (balans en exploitatie) wel opgesteld. Het resultaat van de Bolder over 2024 is in de jaarrekening 2024 van de gemeente verwerkt in de algemene reserve De Bolder. Onze controleverklaring 2024 bij de jaarrekening van de gemeente Texel dekt de jaarcijfers van De Bolder af.

De intentie van uw college is dat ook de administratie die nu nog zelfstandig in een aparte omgeving wordt gevoerd, te integreren in de administratie (Key2Financien) van de gemeente Texel.

Interne beheersing is nog niet geheel toereikend

Naar onze mening is de interne beheersing van de gemeente als geheel nog niet toereikend om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te komen. Hierdoor waren nog veel aanvullende gegevensgerichte detailwerkzaamheden nodig door de VIC in het voorjaar 2025 en ons om tot een overall oordeel te kunnen komen.

In onze managementletter 2024 zijn diverse bevindingen en aanbevelingen opgenomen die u kunnen ondersteunen bij het verbeteren van de interne beheersing. In deze rapportage hebben wij

een korte samenvatting opgenomen van de managementletter.

Geen indicaties voor fraude

Tijdens onze controle hebben wij nadrukkelijk aandacht besteed aan het onderwerp fraude. Uit onze werkzaamheden zijn geen indicatie voortgekomen voor fraude.

Schattingen door het college zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt beoordeeld en allemaal als evenwichtig aangemerkt.

Specifieke aandachtspunten gemeenteraad

Vanuit de gemeenteraad zijn specifieke aandachtspunten meegegeven voor de controle van de jaarrekening 2024, nl:

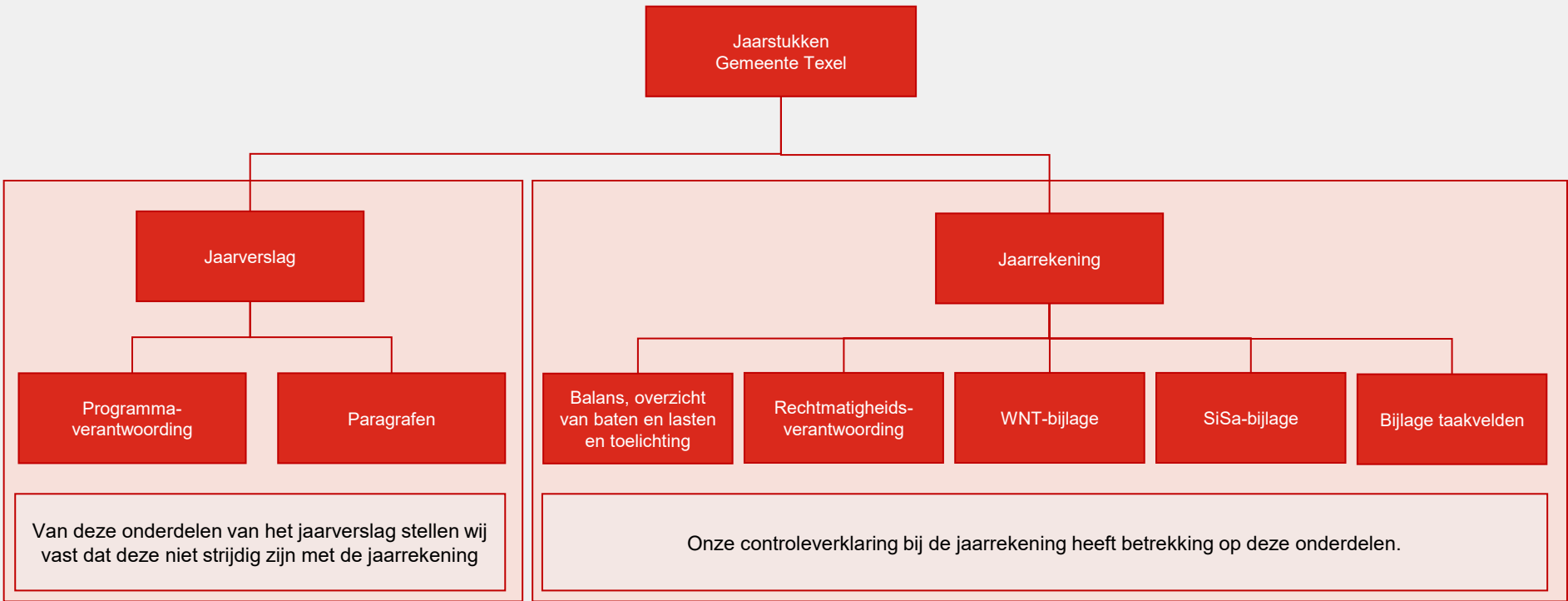
- prestatieakkoord leveringen en diensten, inclusief de Wmo en Jeugdzorg;
- Voortgang Regiodeal De Waddeneilanden en het Woningbouwprogramma en de hiermee samenhangende regeling Woningbouwimpuls en rijksbijdrage onrendabele top-woningen uit het controleplan rechtmatigheid.

	Samenvatting
	Jaarrekening
Reikwijdte van de controle	
	Goedkeuringstolerantie
	Ons getrouwheidsoordeel
	Samenvatting bevindingen
	Rechtmatigheidsverantwoording
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

De reikwijdte van onze controle

U heeft ons verzocht om de jaarrekening 2024 van uw gemeente te controleren. De jaarstukken bestaan uit meerdere onderdelen, welke wij niet allemaal met dezelfde diepgang controleren. In het auditplan hebben wij afspraken met u gemaakt over de reikwijdte van de controle.

Wij bevestigen dat de definitieve reikwijdte van de controle gelijk is aan die in het auditplan. Onderstaand hebben wij een samenvatting opgenomen op welke wijze wij de verschillende onderdelen van de jaarstukken in onze controle hebben betrokken.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

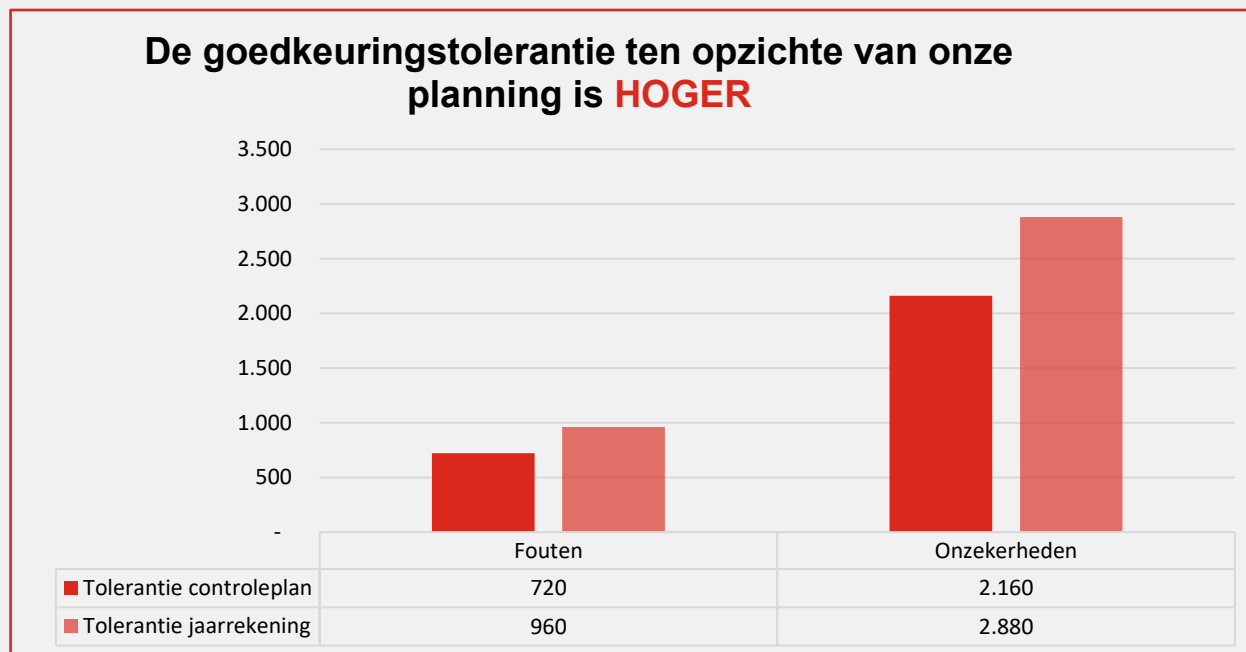
Dit zijn de definitieve toleranties die wij hebben gebruikt tijdens onze controle

U bepaalt binnen de wettelijke kaders welke goedkeuringstoleranties wij hanteren. Op grond van het BADO bedraagt deze tolerantie maximaal 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves voor fouten en 3% voor onzekerheden. U heeft ons gevraagd om deze maximale tolerantie te gebruiken bij onze werkzaamheden. De relatie tussen de goedkeuringstolerantie, eventueel geconstateerde afwijkingen en ons oordeel staat in tabel rechts van deze pagina aangegeven. Omdat de goedkeuringstolerantie afhankelijk is van de werkelijke lasten en werkelijke dotaties aan de reserves, hebben wij de tolerantie die wij eerder hebben opgenomen in ons controleplan geactualiseerd op basis van de definitieve jaarrekening. Dit hebben wij samengevat in onderstaande grafiek.

	≤ 1%	≤ 3%	≥ 3%	≥ 10%
Fouten	Goedkeurend	Beperking	Afkeuring	Afkeuring
Onzekerheden	Goedkeurend		Beperking	Oordeel-onthouding

Rapporteringstolerantie

De rapporteringstolerantie is de grens waarboven wij gevonden afwijkingen in dit accountantsverslag aan u rapporteren. U heeft voor dit controlejaar de rapporteringstolerantie bepaald op € 25.000.

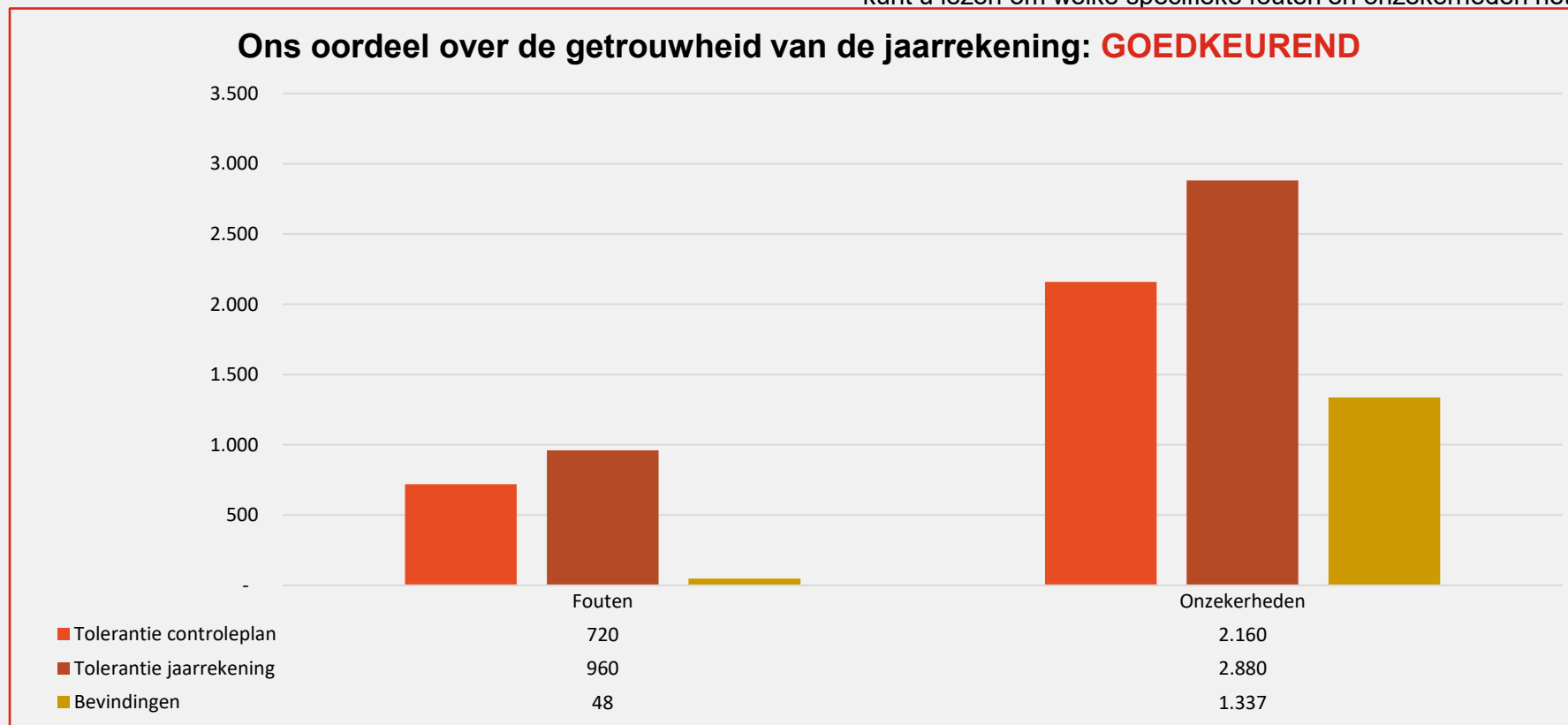
Wij geven een goedkeurend oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening

Ons oordeel bij uw jaarrekening

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening van uw gemeente. Derhalve is ons oordeel dat de jaarrekening, inclusief de rechtmatigheidsverantwoording, een getrouw beeld geeft van de werkelijkheid, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie.

Bevindingen blijven binnen de tolerantie

Ons goedkeurend oordeel betekent niet dat er helemaal geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Wel houdt het in dat deze fouten (indien deze niet zijn gecorrigeerd) en onzekerheden onder de goedkeuringstolerantie blijven die uw raad heeft vastgesteld. Dit hebben wij in onderstaande tabel samengevat. Op de volgende pagina kunt u lezen om welke specifieke fouten en onzekerheden het gaat.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen controle

Interne beheersing

Speerpunten van de gemeenteraad

Bijlagen

Fouten en onzekerheden in de jaarrekening nader uitgelicht

Op de vorige pagina hebben wij u gemeld wat het totaal is van de fouten en onzekerheden die wij hebben geconstateerd, die het college niet heeft gecorrigeerd of niet heeft kunnen corrigeren. In de tabel hieronder hebben we deze voor u specifiek uitgesplitst. Tevens hebben we de fouten en onzekerheden kort toegelicht.

Fouten

Er zijn geen (materiële) niet-gecorrigeerde fouten in de jaarrekening 2024 van de gemeente Texel.

Onzekerheden Wmo en Jeugdwet (inclusief Pgb's)

Voor de vaststelling van prestatielevering in het sociaal domein, bent u afhankelijk van de gecontroleerde productieverantwoordingen van de zorgverleners. Voor kleine zorgverleners met een productievolume tot € 125.000 ontvangt uw gemeente geen controleverklaring bij de productieverantwoording, dan wel zijn er van sommige zorginstellingen (nog) geen verantwoordingen ontvangen althans op de peildatum medio mei 2025. Daarom is de prestatielevering van deze kosten niet vastgesteld. Dit resulteert in een onzekerheid van in totaal € 1.336.778 in de jaarrekening.

Prestatielevering reguliere inkopen is verbeterd

De aantoonbare prestatielevering in de eerste lijn was voorgaand jaar nog niet voldoende gewaarborgd. Om dit onderdeel van het inkoopproces beter te organiseren is het factuur-afhandelingsproces medio 2024 per oktober 2024 aangescherpt. De prestatieverklaring is in het nieuwe financiële systeem (Key2Financien) als een verplicht onderdeel opgenomen waarbij alleen een vinkje zetten in Key2Financien niet volstaat). Voor 2024 zijn na de interim-controle op

basis van door ons aangeleverd lijstwerk (inkooplijst met selectie deelwaarnemingen) alsnog de interne controles - uitgevoerd om vast te stellen of gefactureerde prestaties zijn geleverd. Op basis van een review op de ontvangen documenten en bescheiden hebben wij vastgesteld dat in voldoende mate de prestatieleveringen zijn aangetoond.

Fouten en onzekerheden gespecificeerd

	Fouten	Onzekerheden
Wmo & Jeugd		1337
Overige	48	

Navigation icons: back and forward arrows.

Samenvatting

Jaarrekening

Reikwijdte van de controle

Goedkeuringstolerantie

Ons getrouwheidsoordeel

Samenvatting bevindingen

Rechtmatigheidsverantwoording

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Het college geeft de rechtmatigheidsverantwoording af

Achtergrond

Het college geeft een eigen oordeel bij de rechtmatigheid van de jaarrekening. Deze rechtmatigheids-verantwoording is onderdeel van de jaarrekening en valt daarom binnen de reikwijdte van onze controle. Daarmee zijn voor de raad waarborgen ingebouwd dat het college niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven. Bij rechtmatigheid in dit kader bestaat er een duidelijke relatie met het financiële beheer. Baten, lasten en balansmutaties moeten rechtmatig tot stand zijn gekomen. De rechtmatigheidsverantwoording door het college gaat dus primair om de financiële beheershandelingen.

Rechtmatigheidscriteria

In de rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af over de volgende drie rechtmatigheidscriteria:

- **Begrotingsrechtmatigheid:** handelt het college binnen de door de raad beschikbaar gestelde budgetten en kredieten.
- **Misbruik en oneigenlijk gebruik:** zijn in (de uitvoering van) het beleid voldoende waarborgen opgenomen om misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving te voorkomen of tegen te gaan?
- **Voorwaardencriterium:** zijn de baten, lasten en balansmutaties in overeenstemming met wet- en regelgeving tot stand gekomen?

Alle andere criteria worden afgedekt door het oordeel van de accountant over het getrouwe beeld van de jaarrekening. Deze hoeven niet vermeld te worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

Verantwoordingsgrens

In de rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over geconstateerde afwijkingen. Onder afwijkingen wordt verstaan fouten en onduidelijkheden over de rechtmatigheid van een financiële beheershandeling. U heeft ervoor gekozen om de verantwoordingsgrens vast te stellen op 3% van de werkelijke lasten, inclusief werkelijke toevoegingen aan de reserves zijnde (afgerond) € .

Vaststelling door het college

Het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die *niet* rechtmatig tot stand zijn gekomen (afgerond) € 26,8 miljoen bedraagt, waarvan € 22 miljoen als niet-acceptabel is aangemerkt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 2,9 miljoen. De reden voor de onrechtmatigheid zijn begrotingsonrechtmatigheden (€ 14,4 miljoen) en onrechtmatige aanbestedingen (€ 12,4 miljoen). De onrechtmatigheden zijn in meer detail toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording en de paragraaf Bedrijfsvoering.

Ons oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording

Wij hebben de werkzaamheden die door en namens het college zijn uitgevoerd om tot de rechtmatigheidsverantwoording te komen beoordeeld. Op basis van deze werkzaamheden zijn wij niet tot een andere conclusie gekomen dan het college. De rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening geeft een getrouw beeld van de werkelijkheid.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording

In de tabel hieronder hebben wij ons mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de programmaverantwoording.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de programmaverantwoording in overeenstemming is met de jaarrekening en voldoet aan alle eisen die het BBV eraan stelt.

Proces	Status	Tov 2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Leesbaarheid	●	Gelijk	- Teksten zijn voldoende duidelijk geschreven en lezen daarom makkelijk weg. - De programmaonderdelen worden langs een vast stramien uitgewerkt (visie, doelstelling, opsomming maatregelen).
Informatiewaarde	●	Gelijk	- Geen gebruik van bijvoorbeeld 'stoplicht-kleuren' om een indicatie af te geven voor 'kwaliteit' en 'tijd'; - Waar indicatoren/kengetallen in de programma's gepresenteerd worden, ontbreken normen en/of toelichtingen, waardoor het lastig is conclusies te trekken; - veelheid aan overzichten/tabellen, met soms gedetailleerde informatie, om de raad te informeren over de voortgang en resultaten per programma. We vragen ons of af de lezer met de vele overzichten en de gepresenteerde details door de bomen het bos nog ziet; - De jaarrekening van Texel is een omvangrijk document (366 blz.) als we dit vergelijken met gemeenten van een gelijke omvang.
Overeenstemming met jaarrekening	●	Gelijk	
In overeenstemming met het BBV	●	Gelijk	

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Programmaverantwoording

Paragrafen

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Paragrafen algemeen

In onze visie vormen de paragrafen een belangrijk onderdeel voor de raad om haar controlerende taak goed te kunnen uitvoeren. In deze paragrafen moet het college verantwoording afleggen over een aantal belangrijke beleidsmatige onderwerpen die dwars door de programma's heen snijden. Daarom geven wij ook ten aanzien van de paragrafen ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde. Tevens beoordelen we of de paragrafen in overeenstemming zijn met de jaarrekening en voldoen aan alle eisen die het BBV aan de paragrafen stelt. Dit hebben wij per paragraaf gedaan.

Op de volgende pagina's hebben wij onze mening gegeven over de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen in de jaarrekening.

Wij bevelen u aan om ook onze signaleringen ten aanzien van de paragrafen mee te nemen bij de verdere ontwikkeling van uw P&C documenten.

Uw college heeft ontwikkel – en verbetermaatregelen 'op de planning' staan voor de P&C cyclus. Met name de wens om de P&C cyclus meer te focussen op de lange (strategische) termijn en minder op het inspelen op 'ad-hoc' gebeurtenissen. Inmiddels is er ook een bestuursopdracht vastgesteld en zal dit in het komende jaar verder in de organisatie moeten worden uitgewerkt.

Ons samenvattend beeld van de paragrafen

Voor de paragrafen geldt dat de leesbaarheid en informatiewaarde

verschilt per paragraaf. Naar onze mening ontbreekt het over de hele breedte nog wel aan een toereikende koppeling tussen de uitgangspunten van het beleid en de realisatie gedurende het jaar. Met andere woorden: wat stond er in de betreffende paragraaf in de begroting en wat is er uiteindelijk in de praktijk van terecht gekomen. De paragrafen bevatten over het algemeen wel voldoende informatie over het onderwerp van de paragraaf.

Samenvattend komen wij tot volgende aanbevelingen om de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen te verbeteren::

- Versterk de koppeling tussen de paragrafen in de begroting en de paragrafen in de jaarrekening;
- Voorzie kwalitatieve analyses van verklarende kwantitatieve analyses;
- Maak daar waar mogelijk meer gebruik van grafieken en infographics.

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Lokale heffingen	●	●	In de toelichting op de kostendekkendheid kan nog weergegeven worden of de kostendekkendheid tussen verschillende onderdelen wordt bereikt door gebruik te maken van kruissubsidiëring, alsmede in welke mate er kruislings wordt gesubsidieerd. Vooral van belang voor heffingen en rechten met een dekking van meer dan 100%.
Weerstandsvormogen en risicobeheersing	●	●	- Paragraaf voldoende mate uitgewerkt; - De analyse van de onderlinge verbanden tussen de kengetallen zou nog meer diepgang kunnen krijgen; - Zo mogelijk combineren met een duiding over de mate van aanvaardbaarheid van de financiële positie.
Onderhoud kapitaalgoederen	●	●	- Wordt in de paragraaf geen inzicht gegeven in de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien. - Geen meerjarenperspectief meegenomen voor inzicht in structurele karakter van de onderhoudskosten.
Financiering	●	●	- Een analyse van de (toekomstige) financieringsbehoefte ontbreekt - Bezie de financieringspositie van de gemeente in meerjarenperspectief om zodat een trendanalyse en financieringsbehoefte op termijn te ontwikkelen. Dit mede gezien de geplande investeringen op Texel.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Programmaverantwoording
	Paragrafen
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragrafen

Proces	2024	2023	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Bedrijfsvoering	●	●	• Toelichting over de organisatie en de ontwikkelingen in de bedrijfsvoering zijn van voldoende niveau. • Rechtmatigheid is in voldoende mate toegelicht.
Verbonden partijen	●	●	• Voldoende toelichting op visie en beleid; de feitelijke ontwikkelingen en beleidsvoornemens worden beperkt belicht.
Grondbeleid	●	●	• Paragraaf geeft een goede weergave van het gevoerde grondbeleid passend bij de aard en omvang de grondexploitaties. Risico's die verbonden zijn aan grondexploitaties kunnen meer concreet worden uitgewerkt. Mede in relatie tot de periodieke rapportage over de projecten.
Openbaarheid	●	●	• Beschrijven van de beleidsvoornemens en de (voortgang van de) uitvoering is een aanvullend aandachtspunt.

Legenda	Betekenis
●	Voldoet niet of beperkt aan de norm
●	Voldoet aan de norm, maar verdere verbetering is mogelijk om de raad beter in positie te brengen
●	Voldoet aan de norm en brengt de raad goed in positie

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

In onze controleverklaring moeten wij expliciet aandacht besteden aan de geschiktheid van de door het college gehanteerde en onderbouwde veronderstellingen inzake het opvangen van financiële risico's in relatie tot de financiële positie.

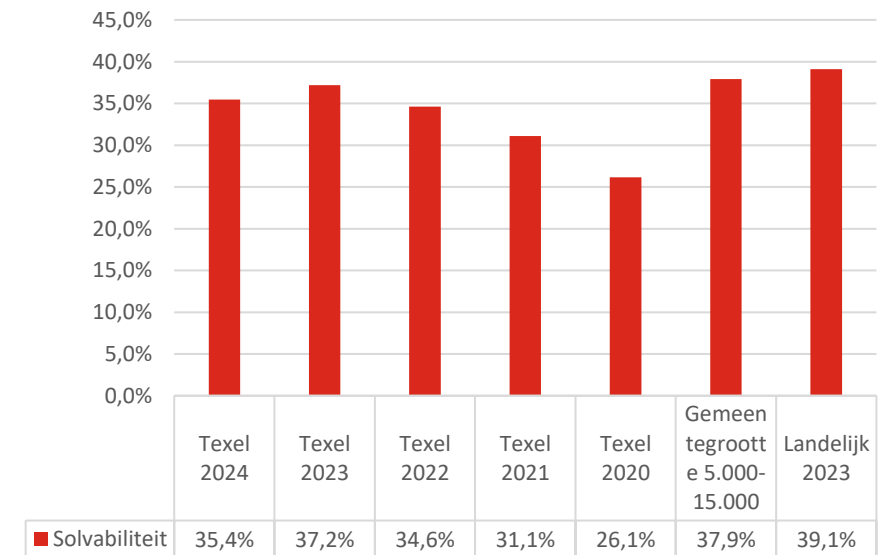
Om aan deze eis te voldoen hebben wij onder andere kennis genomen van de in jaarstukken opgenomen paragraaf 'Weerstandsvermogen', waarin het college de relatie heeft gelegd tussen de onderkende risico's, de benodigde weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen. Ten aanzien van deze analyse hebben wij overwogen of deze alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van de controle van de jaarrekening kennis hebben. Ons beeld van deze paragraaf hebben we eerder al gegeven. Een nadere analyse van uw weerstandsvermogen hebben we op deze pagina gegeven.

Daarnaast hebben wij vastgesteld of de volgens het BBV verplichte financiële kengetallen in lijn liggen met de gangbare normen. In de grafieken op deze en de volgende pagina's hebben we een overzicht opgenomen van de kengetallen die verplicht in de jaarrekening van uw gemeente moeten worden opgenomen. Deze hebben we afgezet tegen de waarden van de ratio's van de gemeente over de afgelopen vier jaar, maar ook tegen de gemiddelde omvang van andere gemeenten met uw omvang en met Nederland als geheel. Uit deze analyse blijkt dat de financiële positie van uw gemeente als geheel voldoende is. Uit de analyse die het college zelf heeft gemaakt in de paragraaf Weerstandsvermogen, blijkt echter dat uw gemeente de komende jaren een uitdaging heeft, in het bijzonder met de netto-schuldquote en de solvabiliteit als gevolg van geplande investeringen. Hierna hebben wij onze constatering per kengetal nader geduid.

Solvabiliteit

De solvabiliteit van uw gemeente schommelt de laatste jaren tussen de 35-37%. Hiermee zit uw gemeente niet in de meest risicovolle risicocategorie die de provincie gebruikt bij de uitvoering van haar toezichthoudende taak. De oorzaak is ten dele incidenteel van aard, zoals behaalde overschotten opvang van Oekraïense vluchtelingen, maar ook door een (verwachte) toename van het investeringsvolume. Met de onzekerheden van de gemeentefinanciën vanaf 2026 is het aan te raden om in totaliteit na te denken over de minimale financiële positie die u nodig acht. De Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023 is hiervoor de basis; we bevelen na te gaan of actualisering nodig is.

Solvabiliteit

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Netto schuldquote en gecorrigeerde netto schuldquote

De (gecorrigeerde) netto schuldquote van uw gemeente is opgelopen naar 58% (52%) ultimo 2024.

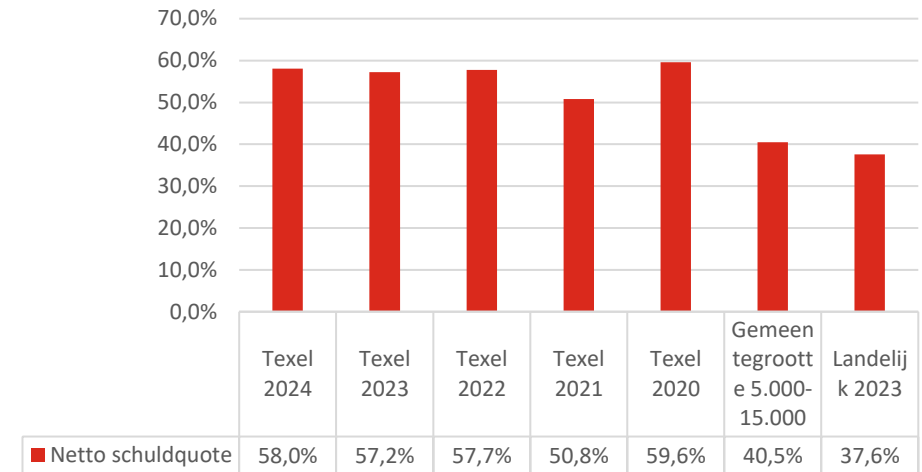
Vanuit haar toezichthoudende taak acht de provincie Noord-Holland een (gecorrigeerd) netto schuldquote die lager is dan 90% als minst risicovol. Voor beide ratio's voldoet uw gemeente hier ruimschoots aan. Ten opzichte van het gemiddelde van andere gemeenten met uw omvang, is uw netto-schuldquote als hoog te kwalificeren.

Om de voorgenomen ambities en investeringen te financieren werd verwacht dat er in 2024 mogelijk nieuwe leningen aangetrokken zouden worden. In de begroting 2024 is daarom rekening gehouden met een hogere (gecorrigeerde) netto schuldquote van 82% (79%).

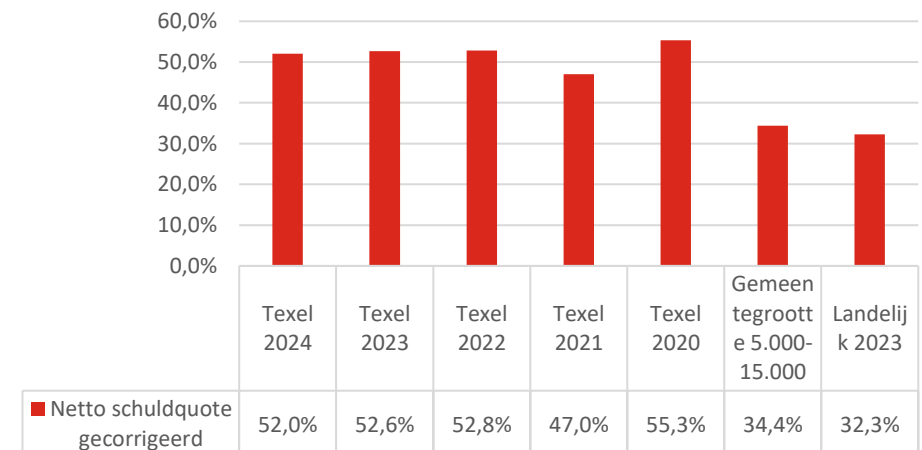
Om te voorkomen dat de netto schuldquote te snel oploopt en uw gemeente mogelijk in de categorie *meest risicovol* beland, raden wij u aan om samen met het college nu al na te denken over mogelijke maatregelen om dit te voorkomen.

Wanneer daar een beeld van is, kunnen binnen deze ruimte keuzes gemaakt worden. Daarnaast kan gekeken worden welke ruimte er nog over is, naast alle noodzakelijke investeringen.

Netto schuldquote

Netto schuldquote gecorrigeerd

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

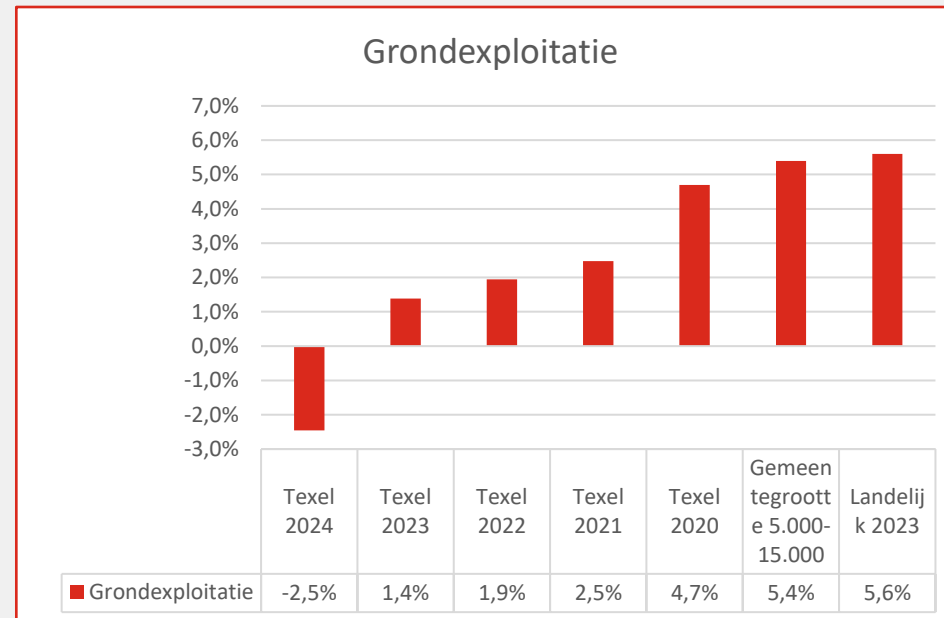
Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Grondbeleid

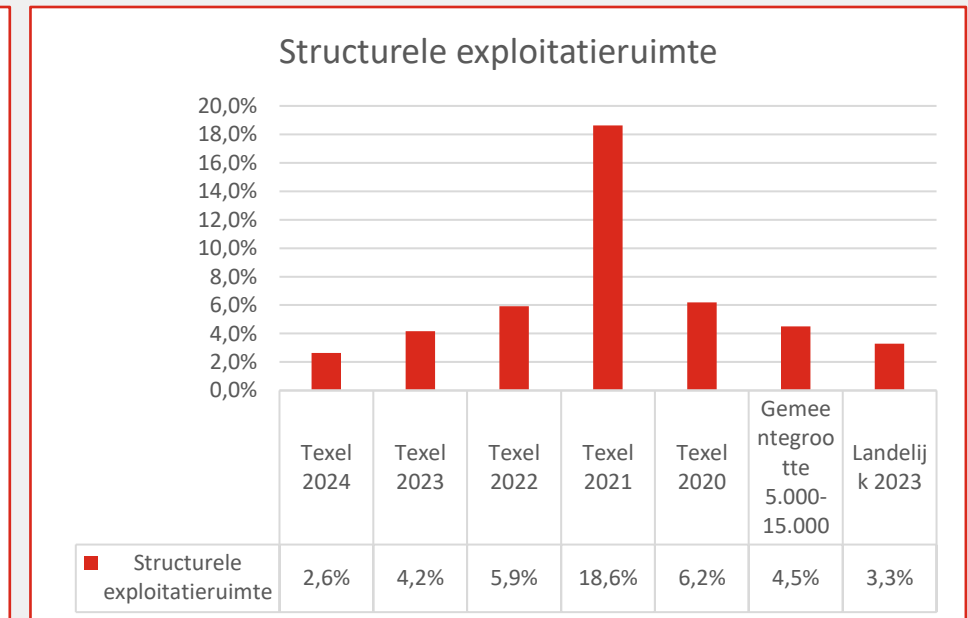
Het relatieve belang van de grondexploitatie in de totale exploitatie van de gemeente is in 2024 +/- 2,5%. Met dit lage percentage bevindt uw gemeente zich in de categorie *minste risicovol* die de provincie hanteert bij haar toezichhoudende taak. Ten opzichte van het gemiddelde van andere gemeenten in dezelfde inwonersklasse kwalificeren wij het financiële risicoprofiel van uw grondexploitatie ook als laag. Dit gemiddelde lijkt op het eerste gezicht niet geheel logisch, omdat u nog wel een 8-tal grondexploitatie op uw balans heeft staan. De risico's die in deze exploitaties aanwezig zijn, zijn naar hun aard beperkt, mede vanwege de stand van zaken m.b.t. de resterende investeringen en korte looptijden, alsmede de reeds getroffen verliesvoorzieningen.

Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is net als in voorgaande jaren positief, maar wel lager dan in 2023 en 2022. Dit houdt in dat de structurele lasten kunnen worden gedekt door structurele baten. Een negatieve ruimte betekent dus dat de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten.

Er een sprake is van een overschot in de exploitatie in 2024 nadat alle incidentele resultaten zijn geëlimineerd. Het percentage ligt in 2024 lager dan voor gemeenten in dezelfde grootte klasse. Hierbij moet wel worden aangetekend dat de afgelopen jaren voor de meeste gemeenten positief zijn geweest qua resultaten. De verwachting is dat, zeker gezien de mogelijke afname van het gemeentefonds, dit percentage de komende jaren onder druk kan komen te staan.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw financiële positie

Belastingcapaciteit

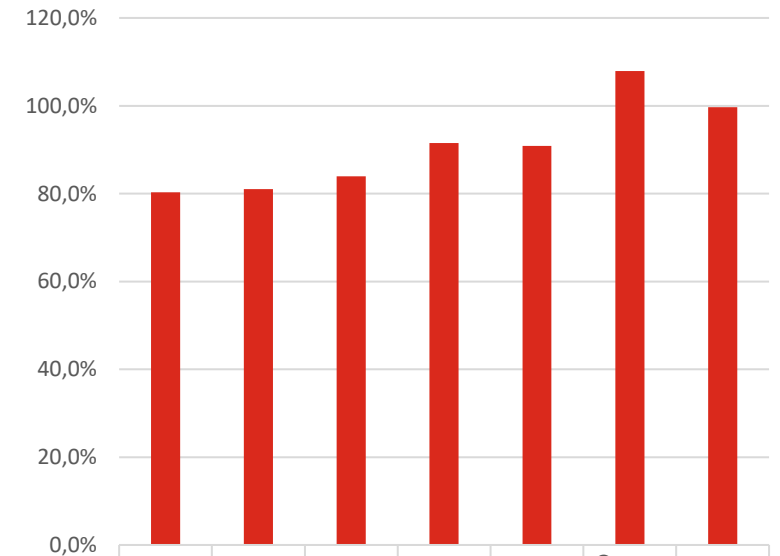
De belastingcapaciteit wordt berekend als de verhouding tussen de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met een eigen woning in uw gemeente en de landelijke gemiddelde woonlasten voor hetzelfde huishouden over het laatst bekende begrotingsjaar. Hiervoor hebben wij 2024 gebruikt. Om de berekeningen te maken hebben wij de definities aangehouden van het kennisinstituut Coelo.

Dit instituut gaat voor de bepaling van het gemiddelde bedrag aan OZB uit van de gemiddelde WOZ waarde van een koopwoning in uw gemeente. Wij gebruiken de definitie van Coelo om aan te sluiten bij de informatie die openbaar gemaakt is door het CBS.

De omvang van de belastingcapaciteit in uw gemeente is relatief laag. Het percentage schommelt voor de jaren 2022-2024 rond de 80% en blijft daarmee ruim onder de 100%. Daarmee is Texel een 'goedkopere' gemeente wat de woonlasten betreft.

Texel zit met de gemeentelijke belastingen ook onder het gemiddelde van gemeenten in een vergelijkbare inwonersklasse (107,9%).

Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit	Texel 2024	Texel 2023	Texel 2022	Texel 2021	Texel 2020	Gemeentegroep 5.000-15.000	Landelijk 2023
	80,3%	81,0%	84,0%	91,5%	90,9%	107,9%	99,7%

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Kengetallen BBV

Weerstandsvermogen

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze analyse van uw weerstandsvermogen

In de paragraaf Weerstandsvermogen is door het college een analyse gemaakt van het weerstandsvermogen van uw gemeente per 31 december 2024. Eerder in dit rapport hebben wij een aangegeven hoe wij aankijken tegen de leesbaarheid en informatiewaarde van de paragraaf Weerstandsvermogen. In deze paragraaf gaan we dieper in op de analyse die door het college gemaakt is.

Objectiviteit van de benodigde weerstandscapaciteit

Een belangrijk nadeel van de benodigde weerstandscapaciteit is dat deze subjectief is. Het is volledig afhankelijk van de kwaliteit van het risicomanagement en de mogelijkheid om de maximale omvang en kans van voordoen van de risico's te bepalen. In de praktijk is dit vaak weerbarstiger dan uit de paragraaf Weerstandsvermogen blijkt

Zoals wij in onze managementletter 2024 hebben opgenomen, is het risicomanagement bij uw gemeente onderdeel van de normale bedrijfsvoering. Het risicomanagementproces, waaronder het denken en handelen vanuit risico's, wordt nog niet integraal beleefd en toegepast in de organisatie. Hierdoor kan niet zomaar gesteld worden dat de risico's die genoemd zijn in de paragraaf juist en volledig zijn, ook omdat de inschatting van risico's naar zijn aard een bepaalde mate van subjectiviteit met zich meebrengt.

De uitwerking van het risicomanagement-proces in de organisatie is in ontwikkeling met het doel het risicomanagement op het gewenste niveau te krijgen. Wel vormen de risico's naar onze mening een passende afspiegeling van het risicoprofiel van uw gemeente in vergelijking met andere gemeenten.

Uw weerstandsvermogen nader geanalyseerd

Het weerstandsvermogen is bepaald op een bedrag van € 10,6 miljoen. In verhouding tot de berekende waarde van de risico's op basis van de Monte Carlosimulatie van € 2,8 miljoen is de ratio weerstandsvermogen 3,78 en dus zonder meer uitstekend te noemen.

Met deze uitkomst is rekening gehouden met een ondergrens van de algemene reserve van € 2 miljoen. Verstandig om het risicomanagement te blijven ontwikkelen, waar de risico's zitten, en waar mogelijk grip op de risico's versterkt kan worden.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Schattingen binnen het fysiek domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering immateriële vaste activa	Evenwichtig
Waardering materiële vaste activa	Evenwichtig

Schattingen gehanteerd bij waardering van grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op, de zogenaamde jaarschijven, waarin een schatting is opgenomen van de nog te maken kosten en opbrengsten. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de gehanteerde uitgangspunten en parameters beoordeeld.

Grondexploitaties zijn geactualiseerd.

Gemeente Texel heeft momenteel een 8-tal actieve grondexploitaties waarvan de grondexploitatie Den Burg Oost per 31 december 2024 formeel wordt gesloten.

De boekwaarde per 31 december 2024 bedraagt +/- € 924.000 (ter

vergelijking 2023 + € 1.055.000). Als onderdeel van de jaarafsluiting heeft een actualisatie van de grondexploitaties plaatsgevonden. De actualisatie wordt bij Texel vormgegeven met de Rapportage 'Grondexploitaties en grote projecten' die 2x per jaar wordt opgesteld t.b.v. de raad. In de versie van maart 2025 zijn de grondexploitaties geactualiseerd en de cijfers zijn verwerkt in de jaarrekening 2024 van de gemeente Texel. Hiermee voldoet uw gemeente aan de voorwaarden van het BBV.

Wij hebben kennis genomen van de rapportage en stellen vast dat:

- Voor 4 van de 7 nog actieve exploitaties de looptijd met een of twee jaar is verlengd (dit heeft een beperkt invloed op de nog te maken kosten);
- In totaal heeft de gemeente Texel voor bijna € 4,5 miljoen aan verliesvoorzieningen getroffen. De oorzaak van de verliesvoorzieningen houdt verband met de aard van de grondexploitaties: realisatie van maatschappelijke voorzieningen, betaalbare woningen en bedrijfsverplaatsing;
- Aangezien de grondexploitaties verliesgevend zijn, is van een eventuele winst-uitname geen sprake.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Adviezen met betrekking tot grondexploitaties

Met ingang van het begrotingsjaar 2025 is de nieuwe Nota rente (2023) van de Commissie BBV verplicht; voor begrotingsjaar 2024 is toepassing een keuze. In de actualisatie (Rapportage grote projecten) is conform voorgaande jaren nog de oude systematiek gehanteerd op basis van eigen en vreemd vermogen. Dat betekent een berekende rentepercentage 1,36. De omslagrente is vanaf begrotingsjaar 2025 verplicht.

We hebben het college geadviseerd volgend jaar bij de actualisatie van de grondexploitaties conform de Nota rente de (verplichte) omslagrente te hanteren.

Regiodeal De Waddeneilanden update – investeringen & SiSa

In ons voorgaande accountantsverslag 2023 en in de managementletter 2024 hebben wij gerapporteerd over de voortgang Regio-deal. Het totale programma omvat projecten waarvoor in totaal ca € 31 miljoen aan uitgaven worden geraamd en die volgens de afspraken in de Regio-Deal uitgevoerd worden in de periode 2024 - 2027. In het kader van regiodeals wordt een eigen bijdrage verwacht: de rijksoverheid betaalt 50%, de provincie 25% en de gemeenten zelf 25%.

Voor de uitvoering van het programma verleent een programmabureau dat is ondergebracht bij de gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden de ondersteuning. Maar de bestuurlijke verantwoordelijkheid ligt bij de contractspartijen samen, de gemeenten. Voor de planning, de prioritering, keuzes in en uitwerking van projecten moeten nog feitelijke afspraken worden gemaakt en

bekrachtigt. Deze afspraken zijn van expliciet van belang omdat de projecten die zijn ingebracht in de Regio Deal in een beperkte tijd (formeel nog 3 jaar te gaan) moeten worden uitgevoerd. En de aard en omvang van deze projecten zijn voor de eilanden best majeure projecten: kaders afspreken en nadrukkelijke bewaking ervan is een must.

De gemeente Texel dient met ingang van 2024 over de besteding van de uitgaven te verantwoorden via de SiSa-systematiek: Regeling J96B Regiodeals 4^e tranche. Tot en met 2024 lopen er een tweetal projecten. Texel heeft in de SiSa-verantwoording cumulatief in totaal € 2.569.664 aan uitgaven gedeclareerd ten aanzien van de realisatie van het cultuurcentrum Thijsssehuys en een bedrag van € 142.639 aan kosten voor de herinrichting van de voormalig ijsbaan in Den Burg. In de beide subsidiebeschikkingen van 1 augustus 2024 zijn geen financiële subsidievoorwaarden gesteld. De gemeente Ameland is penvoerder en deze kosten zullen in de SiSa-verantwoording 2025 door Ameland worden opgenomen en verantwoord aan het ministerie.

Versnellen Woningbouw Waddeneilanden update

Het ministerie van Volkshuisvesting heeft in 2022 voor het versnellen van de woningbouw op de Waddeneilanden (ter realisatie van ten minste 200 woningen op de eilanden) een bedrag van € 5 miljoen. toegezegd; deze rijksbijdrage is bedoeld voor de bekostiging van de zgn. onrendabele top van de 200 woningen. De looptijd van het project is relatief lang (10 jaar). Het (tijdig) halen van de woningbouwdoelstelling en de samenstelling van het woningbouwprogramma (opbouw, fasering) zijn nadrukkelijke voorwaarden bij de subsidieverlening.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

De gemeente Terschelling is voor deze subsidieregeling administratief beheerder van de rijksbijdrage en tussen de eilanden dienen afspraken gemaakt te worden over de uitvoering en realisatie van het woningbouwprogramma en de inhoudelijke en administratieve verantwoording van de uitvoering. Verstandig om nu stil te staan bij de uitgangspunten die daarvoor gekozen worden, want het beheer en de bewaking van de projecten moeten voor de komende 10 jaar solide zijn. Ook om te borgen dat de rijkssubsidies over 10 jaar, na realisatie van de doelen, ook feitelijk vastgesteld worden.

Wij hebben kennis genomen van de SiSa-regeling VRO J84 van de gemeente Terschelling. Tot en met 31 december 2024 zijn er uitgaven verantwoord maar alleen nog van de gemeente Ameland.

In een andere SiSa-regeling VRO J9 (woningbouwimpuls) zijn bestedingen voor het project Flexwoningen Marsweg Noord verantwoord. De cumulatieve bestedingen bedragen tot en met 31 december 2024 € 3,1 miljoen waartegenover € 4 miljoen aan opbrengsten zijn verantwoord. Het project is nog niet afgerond.

Rapportage grote projecten

In de Rapportage grote projecten wordt naast de grondexploitaties ook per investeringsproject informatie gegeven over de beschikbaar gestelde kredieten, eventuele subsidies, verwachte belangrijke tekorten of overschotten, planning en ontwikkelingen, risico's en beheersmaatregelen. Het accent in de rapportage ligt op de financiële aspecten van de projecten; naar ons idee verdienen de andere aspecten in verhouding meer aandacht: het behalen van doelen en

resultaten, de voortgang en planning zijn evenzeer van groot belang bij het houden van grip op projecten. In ons vorige accountantsrapport (2023) hebben wij aanbevolen om op onderdelen aanvullend informatie te verschaffen, bijvoorbeeld of een project op planning ligt, de data van de oorspronkelijke planning en de bijgestelde planning. En bij grote, langlopende projecten met meerdere onderdelen lijkt ons het opnemen van specifieke informatie per onderdeel/fase verstandig.

Vennootschapsbelasting

Uw gemeente heeft over het boekjaar 2024 nog geen aangifte vennootschapsbelasting gedaan. Een extern bureau verzorgt voor uw gemeente de Vpb-aangifte. De Belastingdienst heeft de aangiften tot en met 2018 definitief vastgesteld. Omdat vanaf 2016 overwegend fiscale verliezen zijn gerealiseerd is er in beginsel recht op verliesverrekening. In de jaarrekening 2024 is een overzicht opgenomen van de status van de fiscale resultaten.

Vanaf boekjaar 2022 gelden er verruimde regels voor verliesverrekening (het verrekenen van toekomstige winsten wordt onbeperkt, maar wel met een jaarlijks maximum). De gemeente Texel loopt risico dat een deel verliezen uit oude jaren mogelijk niet meer, of niet meer geheel kunnen verrekend en derhalve kunnen verdampen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het fysiek domein

Managementschatting	Oordeel	Toelichting
Gehanteerde rekenrente	Toereikend	Het college rekt binnen de grondexploitaties met een rekenrente van 1,36% gebaseerd op de oude systematiek. Vanaf 2025 is de omslagrente zoals de gemeente hanteert in de begroting en jaarrekening 2025 verplicht.
Kostenstijging	Evenwichtig	De verwachte kostenstijging binnen de actieve grondexploitaties is 2% voor 2025 en verder. Dit is binnen de marges van het interval uit het rapport van extern specialist Metafoor. Op basis hiervan vinden wij de kostenschattingen evenwichtig.
Opbrengstenstijging	Evenwichtig	Het rapport van Metafoor houdt rekening met een stabiel prijsniveau of lichte toename in de meterprijzen over de hele breedte van het grondspectrum. De verwachting ten aanzien van de opbrengststijging die het college heeft doorgerekend in alle grondexploitaties is ook dat er sprake zal zijn van een stijging van de opbrengsten. Voor 2025 en verder wordt 2% aangehouden.
Gehanteerde programmering	Evenwichtig	De programmering van de grondexploitaties is gebaseerd op actuele omstandigheden van de markt, gemaakte afspraken met marktpartijen, interne en externe adviezen, onderzoeken en politieke uitgangspunten ten aanzien van woningbouw en werkgelegenheid. Wij achten de op marktinformatie gebaseerde inschatting voor de programmering evenwichtig op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden.
Verkooprijzen	Evenwichtig	De prijzen zoals ingerekend in de grondexploitaties zijn gebaseerd op de residuele grondwaarde (rekening houdend met 2% stijging). De feitelijke grondprijzen komen tot stand na biedingen resp. onderhandelingen. Daarom achten wij de schatting voldoende evenwichtig.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Voorspellende waarde zorgkosten is blijft lastig en is nog beperkt

Wij hebben geconstateerd dat het lastig is en blijft om voldoende grip te krijgen op de toekomstige ontwikkeling van de zorgkosten en dan met name de Jeugdzorg in natura. Een belangrijke oorzaak hiervan is dat het 'voorspellend vermogen' van de organisatie nog niet toereikend is, waarbij wij ons realiseren dat uw organisatie mede afhankelijk van andere partijen in de keten. Hierdoor is het risico aanwezig dat de werkelijke zorgkosten vanuit de Jeugdwet (fors) afwijkt van hetgeen eerder verwacht. Uit de gewijzigde begroting 2024 lezen wij af dat het budget voor de Jeugdzorg in nature met een totaalbedrag van € 1,4 miljoen is bij-geraamd. Dit komt voornamelijk door fors hogere kosten voor specialistische zorg en een toename van het aantal zorgcliënten.

Daarom hebben wij het college aangeraden om de interne beheersing van de ontwikkeling van de zorgkosten in het jeugddomein te versterken. Wij hebben hiervoor in onze managementletter 2024 enkele tips gegeven.

Overigens is ook voor het onderdeel Participatie en Inkomen een bedrag van ruim € 1,5 miljoen bij geraamd.

Schattingen binnen het sociaal domein zijn evenwichtig.

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Nog te betalen zorgkosten	Evenwichtig

Prestatielevering van de zorg is niet intern vastgesteld

Voor de prestatielevering van zorg bent u afhankelijk van de gecontroleerde productieverantwoordingen. Hierdoor stelt u alleen achteraf vast of de zorgprestaties zijn vastgesteld. Door het jaar heen, heeft u hier beperkt zicht op. Daarnaast zorgt deze manier van werken alleen voor zekerheid bij aanbieders die meer dan € 125.000 aan zorg hebben geleverd voor uw gemeente. Voor kleinere aanbieders is er een onzekerheid van de zorglevering. Dit ziet u ook terug in onze analyse van fouten en onzekerheden.

Wij adviseren om ook voor deze zorgverleners de afhankelijkheid van derde partijen te verminderen door zelf de levering van de zorgprestaties vast te stellen. Hierdoor heeft u gedurende het jaar eerder inzicht of uw inwoners de juist zorg krijgen op het juiste moment. Ook zeggen dergelijke controles mogelijk meer over de doeltreffendheid van de zorg.

De Gemeente Texel kan hierin zelf (weer) acties ondernemen, al dan niet in afstemming met de Centrumregeling Samenwerking Vlieland, Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Leeuwarden, onder meer door de wijze van registratiemeldingen van cliënten, vastgelegde regiegesprekken, periodieke contractgesprekken met zorginstellingen etc. als mogelijke onderbouwing voor de prestaties.

Samenvatting

Jaarrekening

 Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

 Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

 Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

PGB

Ook voor de Persoonsgebonden budgetten (PGB's) geldt dat de prestatielevering deels fout/onzeker is. Wij hebben voor de oordeelsvorming ons gebaseerd op de uitgaven van de Wmo en Jeugdwet. Blijft overeind dat de accountant van de SVB ook over 2024 wederom geen goedkeurend oordeel afgeeft over de rechtmatigheid en getrouwheid.

Analyse

Wij hebben een beknopte analyse uitgevoerd van de ontwikkeling van de kosten sociaal domein (Wmo, Jeugdzorg, Participatie en Inkomen). Hierbij hebben wij onderscheid gemaakt in de aard van de kosten en deze vergeleken met de primaire en bijgestelde begroting 2024, alsmede met de werkelijke kosten over het boekjaar.

In de grafiek op de volgende pagina hebben wij de opbouw en ontwikkeling van de totale kosten in het sociaal domein opgenomen. De primaire begroting van het sociaal domein ging uit van € 15,1 miljoen aan totale kosten. In de bijgestelde begroting is dit aangepast naar een bedrag van € 18,2 miljoen. Deze bijstelling geeft een indicatie dat de totale kosten in het sociaal domein bij de primaire begroting 2024 te laag waren ingeschat. Dit heeft de organisatie echter proactiefesignaleerd en gecorrigeerd. De toename van de verwachte kosten heeft vooral plaatsgevonden bij het deelgebied Jeugdzorg en Participatie en Inkomen.

Wij merken op dat de aanpassingen, behoudens de autonome stijging van de kosten jeugdzorg, voor een belangrijk deel worden gecompenseerd door hogere rijksbijdragen.

De werkelijke kosten van het sociaal domein over 2024 bedragen € 18,2 miljoen en zijn hiermee in lijn met wat met de bijgestelde begroting 2024 werd verwacht.

Zaffier en Participatiewet

Wij hebben de verantwoording 2024 van de SiSa-bijlage van Zaffier ontvangen. Dit betreft een beperkt aantal regelingen met betrekking tot de BBZ 2024 en de TOZO. De accountant heeft op 11 april 2025 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

VIC op de verstrekkingen Wmo en Jeugdwet

De VIC heeft geconstateerd dat de identiteit van de aanvrager voor een voorziening in de Wmo of Jeugdwet niet altijd wordt vastgesteld. De Wmo en de Jeugdwet stellen in formele zin eisen aan de vaststelling van de identiteit van de aanvrager. Het advies van de Commissie BBV is dat de gemeente kan volstaan met het opnemen van de aard, het nummer en de geldigheidsduur van het betreffende identiteitsbewijs. De VIC adviseert het college dit op deze wijze toe te passen; wij kunnen ons hiermee verenigen.

Marsweg Noord en Oekraïne

Over de jaren 2023 en 2024 is in totaal een bedrag van € 2,5 miljoen niet tot besteding gekomen voor de opvang van Oekraïners. Hiervan is ca. € 2 miljoen besteed aan de financiering van de tijdelijke woningen aan de Marsweg Noord. Het restantbedrag is ultimo 2024 als kortlopende verplichting verantwoord in de jaarrekening. Tot op heden is de gemeente niet verplicht gesteld om niet-bestede gelden aan het rijk terug te betalen, maar het mag wel op vrijwillige basis. Het is aan uw raad om aan het saldo een bestemming te geven.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

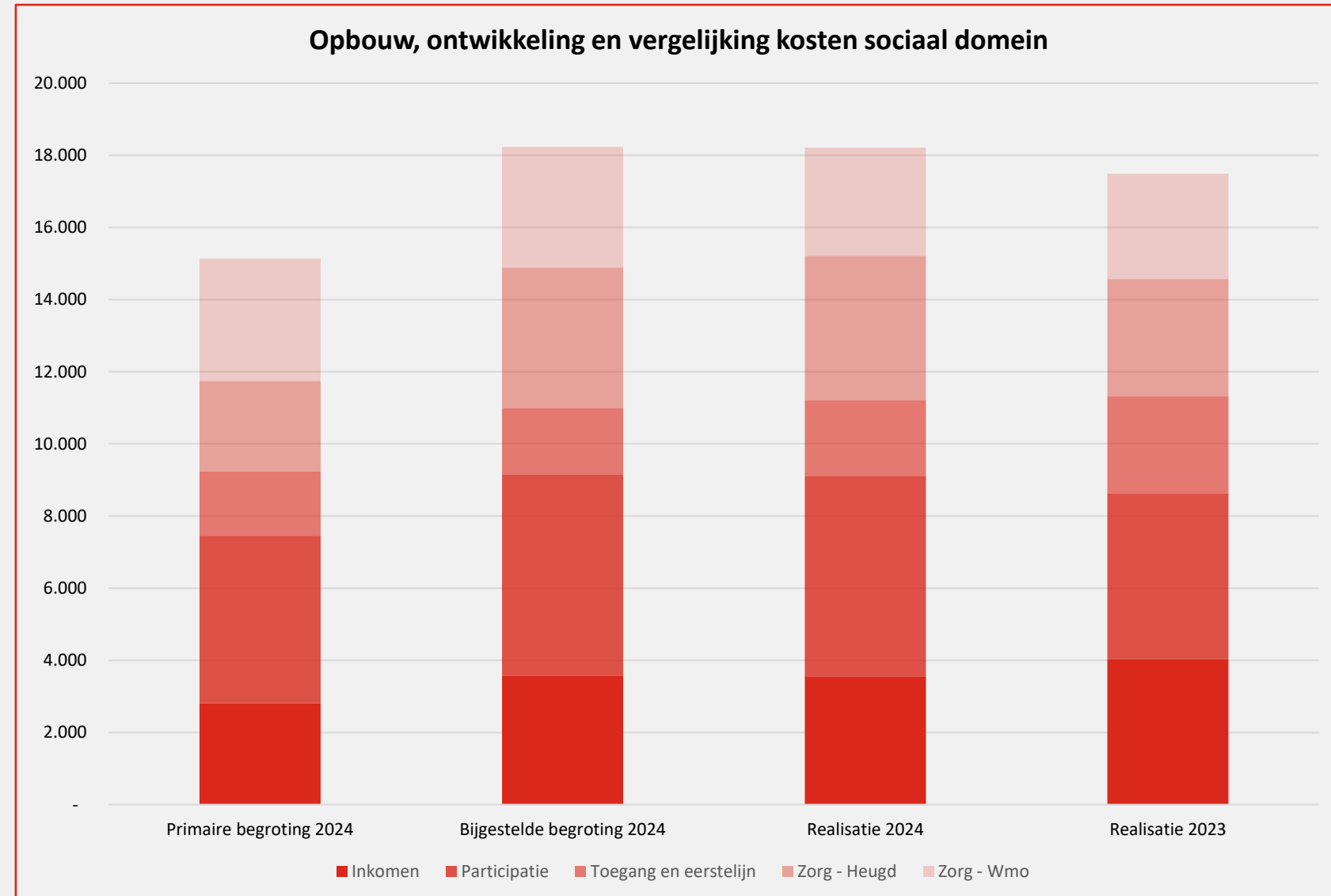

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van het sociaal domein

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling aanvaardbaar

Het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente heeft de jaarrekening opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Als onderdeel van onze controle en met betrekking tot de jaarrekening hebben wij:

- de aanvaardbaarheid van de toegepaste grondslagen voor financiële verslaggeving beoordeeld; en
- de juistheid en de volledigheid van de toelichtingen beoordeeld.

Wij zijn van mening dat de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die het college heeft gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2024 aanvaardbaar zijn.

Schattingen binnen het domein bedrijfsvoering zijn evenwichtig

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het college heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2024 beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen. Indien wij oordelen dat een schatting niet evenwichtig is, hebben wij dit oordeel nader toegelicht.

Managementschatting	Oordeel
Waardering financiële vaste activa	Evenwichtig
Waardering kortlopende vorderingen	Evenwichtig
Waardering voorzieningen	Evenwichtig

Belastingen

De gemeente Texel heeft het proces belastingen uitbesteed aan de

gemeente Leeuwarden. De (verbijzondere) interne controle op de lokale belastingen is uitgevoerd door de VIC-medewerkers van de gemeente Leeuwarden. In de VIC 2024 zijn per belastingsoort deelwaarnemingen uitgevoerd, hierbij vindt afstemming plaats met de VIC-medewerkers van de gemeente Texel. Ten aanzien van de toeristenbelasting merken wij op dat Texel sinds 2022 geen periodieke controles meer uit laat voeren op de overnachtingsplaatsen (via een extern bedrijf). Mede gezien de aard en omvang van dit proces vragen wij uw college deze controles vanaf 2025 weer uit te laten voeren. Uit de VIC zijn geen tekortkomingen gebleken.

Voorzieningen

De gemeente heeft op de balans per 31 december 2024 een totaal bedrag van € 13,5 miljoen aan voorzieningen gevormd. Hierna gaan we kort in op enkele van deze voorzieningen.

Wethouderpensioenen

Uw gemeente heeft de hoogte van deze voorziening gebaseerd op berekeningen uitgevoerd door een extern adviesbureau. In het boekjaar 2024 is een fors bedrag van € 1,4 miljoen aan de voorziening toegevoegd, waardoor het saldo ultimo 2024 € 3 miljoen bedraagt.

Er is in het boekjaar op advies van het extern bureau € 850.000 extra gedoteerd vanwege de verwachte aanpassingen door de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp). Wij verwijzen u verder naar de bijlage van dit rapport inzake de (landelijke) ontwikkelingen inzake APPA in relatie tot de nieuwe Wet toekomst pensioenen (Wtp) en mogelijke overdracht naar de ABP per 1 januari 2028.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

**Bevindingen
controle**

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Status claims

Wij hebben op basis van de beschikbare informatie beoordeeld voor welk concreet aanwezige claims (nog) een voorziening gevormd dient te worden in de jaarrekening.

Ingevolge ons verzoek hebben wij van de huisadvocaat van de gemeente Texel op 19 maart 2025 een brief ontvangen. Hierin is aangegeven dat er ten tijde van de afgifte van deze brief geen gerechtelijke procedures aanhangig zijn.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Fysiek domein

Sociaal domein

Bedrijfsvoering

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

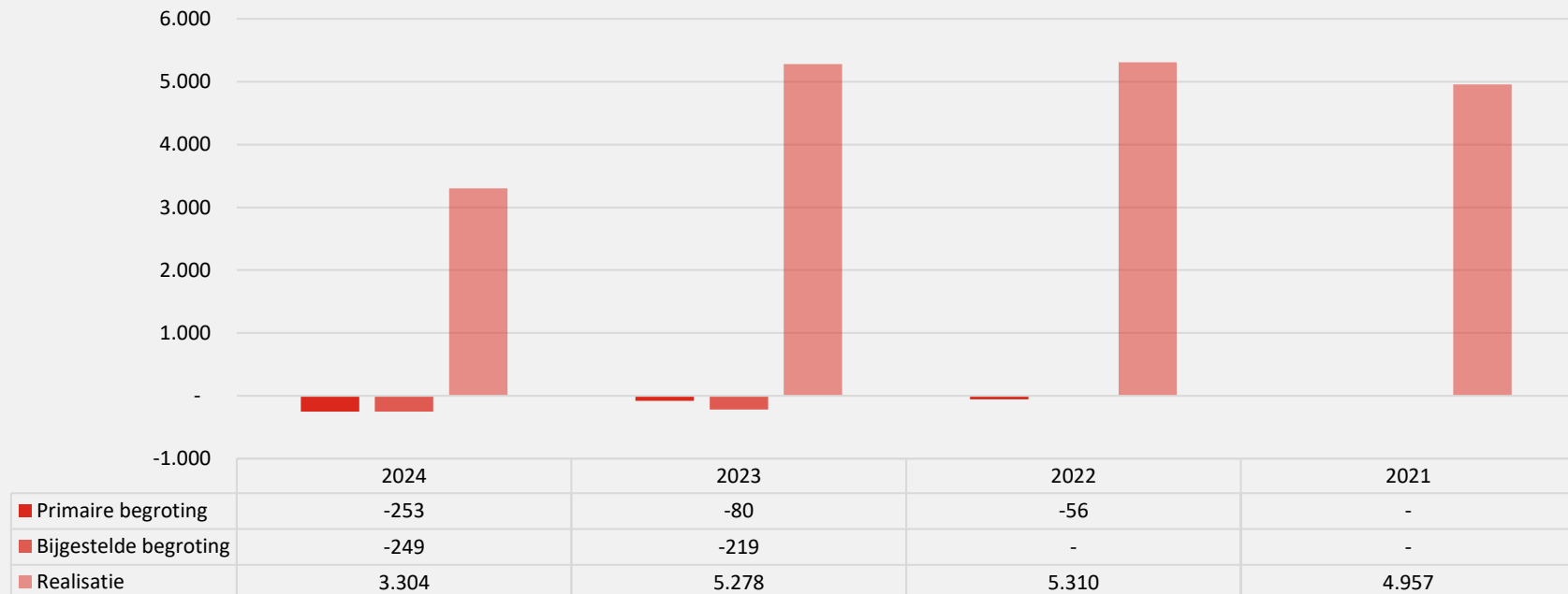
Onze belangrijkste bevindingen en analyses ten aanzien van de bedrijfsvoering

Kwaliteit van de (primaire) begroting kan worden verbeterd

Het resultaat na bestemming is in de jaarrekening 2024 uitgekomen op € 3,3 miljoen voordelig. In de primaire begroting werd een voordelig resultaat verwacht van € 253.000 nadelig. In de bijgestelde begroting ging het college nog uit van € 249.000 nadelig. Dit is een verschil van afgerond € 3,5 miljoen met de werkelijkheid. De belangrijkste oorzaken zijn door het college nader toegelicht in de Inleiding van de jaarstukken en in de programma's. Hoewel een aantal afwijkingen tussen de bijgestelde begroting en de werkelijkheid

op het laatste moment bekend waren, zijn de verschillen tussen primaire begroting, bijgestelde begroting en realisatie naar onze mening een indicatie dat de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting beter kan. Dit blijkt ook uit de analyse van de verschillen die wij hieronder hebben gemaakt over de laatste vier jaar. Daar zien wij hetzelfde beeld. Wij raden u aan om het college te verzoeken onderzoek te doen op welke wijze de kwaliteit van de (bijgestelde) begroting kan worden verbeterd.

Analyse begroting en realisatie per jaar (bedragen * € 1.000)

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening

In dit onderdeel van ons accountantsverslag geven wij ons beeld van (de kwaliteit van) het afsluitproces en de totstandkoming van de jaarrekening.

Aanlevering concept jaarrekening en documenten

Begin april 2025 zijn wij gestart met de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Het aanleverdossier vindt vanaf dit boekjaar plaats via een specifieke applicatie die wij voor uw gemeente beschikbaar hebben gesteld. Voorafgaande de controle heeft ambtelijk afstemming plaatsgevonden over de (nieuwe) wijze van aanlevering.

Kwaliteit aangeleverde documenten

We zien op onderdelen ruimte voor verbetering bij de kwaliteit van de dossiervorming, waaronder de onderbouwing van verschillende balans- en resultaatposten en processen. In enkele aangeleverde dossiers waren onjuistheden aanwezig of riepen vragen op, die de organisatie bij een kritische zelfcontrole mogelijk (eerder) had kunnen signaleren. Als voorbeelden noemen we de begrotingsrechtmatigheid, grondexploitaties, prestatieleveringen en de SiSa.

Tevens hebben wij geconstateerd dat in het voorjaar 2025 de medewerkers in de derde lijn (VIC) aanvullende werkzaamheden hebben moeten uitvoeren om de gevraagde kwaliteit van het aanleverdossier te waarborgen. Hoewel wij blij zijn met dit filter in het afsluitproces, zijn wij van mening dat de kwaliteit van het dossier zoveel mogelijk gewaarborgd moet worden in de eerste en tweede lijn.

Ook voor ons is de kwaliteit van de opgeleverde documenten mede van belang voor het controledossier van Texel, gezien de steeds maar

hogere eisen die onze toezichter stelt aan wettelijke controles.

We zullen met de organisatie in overleg treden hoe we dit proces gezamenlijk voor het volgende jaar beter te kunnen afstemmen met het doel het jaarrekeningtraject sneller af te kunnen ronden.

Doorlooptijd jaarafsluiting is vertraagd

Het proces om te komen tot de afwikkeling van de jaarrekening heeft zowel uw organisatie als ook het controleteam extra inzet gekost. Qua voortgang ligt dat deels bij u organisatie, alsook deels bij ons, omdat we in de planning door omstandigheden zijn uitgelopen. Uiteindelijk zijn alle door ons gevraagde documenten en bescheiden ter controle aangeleverd.

We hebben in verband met de vertraging zowel ambtelijk overleg gehad, alsmede heeft op 16 juni 2025 een gesprek plaatsgevonden met de (vervangend) portefeuillehouder. In dit overleg zijn de oorzaken van de opgelopen vertraging toegelicht, maar ook is een realistische planning van de afronding van de jaarrekeningcontrole geschetst inclusief de planning van onze concept rapportage.

Omdat wij de controleverklaring niet voor de datum van 15 juli 2025 kunnen afgeven, hebben wij de voorzitter van uw auditcommissie geïnformeerd en uw raad op 17 juni 2025 een brief gestuurd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Samenvatting interne beheersing

We hebben tijdens de interim-controle de opzet van de belangrijkste processen bij Texel beoordeeld. Onze kernboodschap in de managementletter 2024 was dat uw organisatie in staat moet zijn om de interne beheersing als geheel op een voldoende niveau te krijgen om tot een getrouwe jaarrekening en rechtmatigheidsverantwoording te kunnen komen. Wij stelden ook vast er relatief veel personele wisselingen hebben plaatsgevonden in de afgelopen periode, alsmede zijn er verschuivingen van medewerkers bij Control en Financiën geweest. Dit heeft effect gehad op zowel de tijdigheid, alsmede kwaliteit van de interne beheersing bij de gemeente Texel.

Opvolging adviezen

In de managementletter 2024 zijn een groot aantal adviezen opgenomen. De managementletter is zowel met de portefeuillehouder, directie en met de auditcommissie besproken. We verwijzen daarom kortheidshalve voor de inhoud naar de betreffende brief van 27 januari 2025. Wij hebben uw college en directie gevraagd de adviezen uit de managementletter (en de VIC) over te nemen en te prioriteren. Bij de eerstvolgende interim-controle zullen wij de opvolging beoordelen.

Verbijzonderde Interne controle (VIC)

De VIC-werkzaamheden vormen mede een basis voor de onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording. We hebben met betrekking tot de VIC in de managementletter de volgende adviezen gegeven (kort samengevat):

- versterk zo veel mogelijk de interne controle (IC) in de lijn;
- aandacht voor tijdigheid en kwaliteit van uitvoering en vastlegging

van de interne controles (dossiervorming);

- Zorg voor een voldoende onderbouwde basis voor data die wordt gebruikt voor het uitvoeren van steekproeven;
- Neem in het VIC-plan 2025 een (jaar)planning op met afspraken voor aanlevering en interne rapportage;
- Zorg voor aanvullende opleiding en training van leden van het VIC-team.

Planning volgend jaar

In het overleg met de portefeuillehouder is gesproken over de planning van de jaarrekening voor het volgende boekjaar. We stellen voor om na de zomervakantie afstemmingsoverleg te hebben om de verwachtingen wederzijds te bespreken.

Dit betreft onder meer de planning van de interim- en eindejaarscontrole, de oplevering van de (tussentijdse) VIC, de aanlevering van documenten en bescheiden vanuit de organisatie en de oplevering van onze concept rapportages en controleverklaring.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Debiteuren en verkoopfacturatie	●	Geen bijzonderheden te melden.
Huren en pachten	●	Nog veel handmatige acties nodig, foutgevoelig. Geen tussentijdse aansluitingen opgesteld tussen de contractenadministratie en Key2F.
Treasury	●	Dynamische planning ontbreekt, geen aansluiting met investeringsagenda
Inkopen en factuurverwerking, prestatielevering vaststellen	●	Proces factuurverwerking toereikend, maar we vragen nog de aandacht voor de prestatielevering in het proces. VIC heeft zelf de controles achteraf moeten uitvoeren. Er zijn in 2024 wel acties uitgezet vanuit Financiën om dit aspect procesmatig in te regelen (pas vanaf okt 2024).
Betalingsorganisatie	●	Reguliere betalingsproces via BNG (4-ogen) voldoende geborgd. Uit onze data-analyse van betalingen in 2024 zijn geen ‘niet te verklaren’ afwijkingen gebleken.
Aanbestedingen	●	In afstemming met ons heeft uw inkoopadviseur een overall spend-analyse uitgevoerd, specifiek gericht op inkopen boven de EU-drempel over de boekjaren 2021-2024. Er zijn bij een groot aantal opdrachten onrechtmatigheden vastgesteld. Dit komt deels doordat onderliggende documenten niet meer altijd konden worden teruggevonden (dit leidt dan tot onduidelijkheden of fouten). Met de uitgevoerde spend-analyse is er wel een goede basis gelegd voor het boekjaar 2025. Op basis van onze review op de aanvullende werkzaamheden kunnen wij ons met het oordeel van de VIC verenigen.

Legenda	Betekenis
●	Urgente bevindingen in het proces; materiële bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Belangrijke bevindingen in het proces; geen bedreiging voor de getrouwheid en rechtmatigheid
●	Geen belangrijke bevindingen in het proces

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
Afsluitproces	
Overzicht processen	
Frauderisico's	
IT-omgeving	
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Omgevingsvergunningen	●	Uit de VIC blijkt dat de aanvraag van materiele omgevingsvergunningen geen zichtbare (externe) toets is uitgevoerd op de hoogte van de bouwsom. Het advies om dit wel te doen ondersteunen wij van harte.
Ontvangen subsidies (met name SiSa regelingen)	●	Subsidieregister (MS Excel), volledigheid niet geborgd. Nog veel handmatige werkzaamheden, foutgevoelig. Geen IC-werkzaamheden uitgevoerd (opzet/bestaan proces is niet in de IC geborgd). Geen tussentijdse aansluitingen subsidieregister en Key2F opgesteld.
Salarisverwerking	●	In de jaarrekening is het gemiddelde aantal medewerkers over het boekjaar vermeld. De gemeente hanteert peildatum 31-12-2024. Dit leidt ertoe dat medewerkers die gedurende het jaar in dienst zijn gekomen volledig worden meegerekend, terwijl medewerkers die voor de peildatum uit dienst zijn getreden niet worden meegenomen. Dit kan een vertekend beeld geven van de feitelijke situatie. We adviseren om dit volgend nader toe te lichten. Verder geen bijzonderheden.
Wmo en Jeugdwet	●	Aanbevelingen m.b.t. prestatielevering van zorg door kleine zorginstellingen.
Verstrekte subsidies	●	Voorwaarden subsidieverlening en maatschappelijke effecten niet (zichtbaar) bewaakt/vastgelegd. Voor een verstrekte subsidie over 2023/2024 is nog geen verantwoording ontvangen en heeft vaststelling niet plaatsgevonden.
Memoriaalboekingen	●	Interne beheersing rondom memoboeking is beperkt; geen (zichtbare) functiescheiding toegepast in de praktijk. We hebben de memoriaalboekingen opgevraagd en beoordeeld. Hieruit zijn ons geen bijzonderheden gebleken.

Ons beeld van de interne beheersing vanuit de interim-controle (zoals opgenomen in de managementletter)

Proces	Status	Belangrijkste reden classificatie niet-groen
Verwerking cijfers De Bolder in jaarstukken gemeente Texel	●	Integreren van de administratie van de Bolder in de gemeentelijke administratie en de consolidatie (samenvoeging) resp. eliminatie van posten. Ook de spend-analyse voor inkopen bij de Bolder integreren, in lijn met de nieuwe opzet van de spend-analyse van de gemeente Texel.
Fraude- en risicomanagement	●	Fraude- en risicomanagement geen verder voortuitgang t.o.v. voorgaand jaar.
Beheersing Verbonden partijen	●	De verbonden partijen (GR) voeren (wettelijke) taken uit. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole van de meest belangrijke verbonden partijen de jaarstukken 2024 inclusief controleverklaringen ontvangen. Hierbij zijn geen bijzonderheden gebleken.

Samenvatting

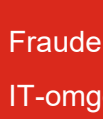
Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw risicomanagementproces, inclusief frauderisico's

Risicomanagement in ontwikkeling

Het risicomanagementproces is opgenomen in de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2023 en komt terug in de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement in de begroting en de jaarrekening. Hierin is een duidelijke uiteenzetting gegevens van de achtergrond, doelen en kaders van het risicomanagementproces binnen uw organisatie. De feitelijke uitwerking van het risicomanagement-proces in de organisatie is in ontwikkeling met het doel het risicomanagement op het gewenste niveau te krijgen.

De risico's bij de gemeente zijn op basis van een risicoprofiel in kaart gebracht. De 'top 10' zijn toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicomanagement. De daarmee samenhangende risico's zijn naar onze mening voldoende in beeld. Aan de beheersing van risico's vragen wij nog uw aandacht.

Verantwoordelijkheid voor fraude ligt bij de raad en het college

De primaire verantwoordelijkheid voor de preventie en detectie van fraude ligt bij zowel de raad als het college van burgemeester en wethouders. Het is onze verantwoordelijkheid om door planning en uitvoering van de controle een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel vrij is van een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

Frauderisico's in onze controle

Naast het betrekken van de interne frauderisicoanalyse hebben wij op basis van onze beroepsregels de volgende (aanvullende)

werkzaamheden uitgevoerd in het kader van fraude:

- Frauderisico's besproken met auditcommissie, college en directie;
- Beoordelen of nevenfuncties van het college aanleiding geven tot een verhoogd frauderisico;
- Beoordelen of er signalen zijn voor een verhoogd risico op fraude vanuit notulen, persberichten en andere (openbare) publicaties;
- Integrale analyse van de financiële administratie op ongebruikelijke boekingen, zoals onverwachte verschuivingen tussen budgetten en/of kredieten;
- Controle van het gunningsproces van inkoop- en aanbestedingstransacties;
- Controle van de prestatielevering in het inkoopproces;
- Nadere werkzaamheden ten behoeve van een proces/transactie in het kader van onvoorspelbaarheid.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn tot op heden geen bijzonderheden voortgekomen.

Geen belangrijke signalen voor integriteitschendingen

Op basis van de informatie verkregen van uw gemeente en onderzoek op basis van openbare bronnen hebben wij geen belangrijke signalen of indicaties ontvangen met betrekking tot Integriteitschendingen van bestuurders en directie.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Afsluitproces

Overzicht processen

Frauderisico's

IT-omgeving

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Ons beeld van uw IT-omgeving en innovatie in de interne beheersing

Algemeen

In het kader van de jaarrekeningcontrole is een IT-audit naar de opzet van de algemene IT-beheersmaatregelen uitgevoerd. Dit zijn de beheersmaatregelen die uw organisatie heeft getroffen om ervoor te zorgen dat de IT-systemen betrouwbaar en integer zijn. Ze leveren een belangrijke bijdrage aan het mitigeren van de risico's op onbeheerste wijzigingen, ongeautoriseerde handelingen en het optreden van verstoringen met impact op de gegevensverwerking. Hierbij richten wij ons op de voor de jaarrekening belangrijkste applicaties.

IT-audit uitgevoerd

Wij hebben onze IT-auditor gevraagd om een IT audit uit te voeren bij de gemeente Texel. De IT-auditor heeft de opzet, bestaan en werking van de interne beheersmaatregelen voor het waarborgen van de betrouwbaarheid (integriteit en vertrouwelijkheid) en continuïteit van de geautomatiseerde verwerking gericht op de jaarrekening beoordeeld.

Dit betreft de applicaties en IT-systemen die van belang zijn voor uw jaarrekening, te weten de applicaties Key2Fianciën (hierna: K2F) en GWS (beperkt, gezien de uitbesteding van taken Wmo en Jeugdwet aan de gemeente Den Helder) en de active directory en Azure omgeving.

Er zijn vanuit de IT-audit enkele aandachtspunten geconstateerd:

- Het ontbreekt nog aan een controleplan om de continue verbetercyclus te bewaken en te verbeteren;
- Er zijn in de afgelopen jaren verbetermaatregelen geïdentificeerd maar er is nog geen voldoende uitvoering gegeven aan een Business Impact Analyses voor kritische processen, waaronder interne controles op het terrein van leveranciersmanagement, periodiek controles op gebruikers / rechten en op logcontroles.

Conclusies

De overall conclusie van de uitgevoerde werkzaamheden is dat de interne beheersmaatregelen - de IT general controls - zijn opgezet en geïmplementeerd voor wat betreft de essentiële onderdelen in het kader van de jaarrekening.

Op basis daarvan is geoordeeld dat de gebruikte applicaties en onderliggend infrastructuur voldoende betrouwbaar is om in het kader van de jaarrekening op te kunnen steunen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

U heeft ons specifieke speerpunten meegegeven

Bij de uitvoering van de controle heeft de gemeenteraad de mogelijkheid gekregen om ons speerpunten mee te geven. Dit zijn aspecten van de organisatie, bedrijfsvoering of jaarrekening die in het verlengde van onze reguliere controle liggen, maar waarover wij met meer aandacht en diepgang zullen rapporteren in ons accountantsverslag.

De raad heeft met het besluit van 18 december 2024 aangegeven om voor de jaarrekening 2024 het advies van de auditcommissie over te nemen inzake de volgende speerpunten:

- prestatieakkoord leveringen en diensten inclusief de Wmo en Jeugdzorg,
- Voortgang Regiodeal De Waddeneilanden en woningbouwprogramma en de hiermee samenhangende regeling Woningbouwimpuls en rijksbijdrage onrendabele topwoningen uit het controleplan rechtmatigheid te onderschrijven.

Wij hebben onze bevindingen en opmerkingen verwerkt in deze rapportage. We verwijzen u naar blz. 22, 25 en 26.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Wijzigingen in het BBV en BADO zijn definitief

Op 21 maart 2025 zijn de wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) definitief geworden. Deze wijzigingen hebben een belangrijk effect op de rechtmatigheidsverantwoording en de accountantscontrole. De belangrijkste wijzigingen zijn:

BADO

- Geen afzonderlijke goedkeuringstolerantie meer voor fouten en onzekerheden, maar 2% voor fouten en onzekerheden opgeteld. Hiermee vervalt dus de grens van 1% respectievelijk 3%.
- De grondslag voor de goedkeuringstolerantie verandert naar de lasten exclusief dotaties reserves. De drempel voor een andere dan goedkeurende verklaring wordt derhalve lager.
- Als accountant moeten we nog steeds de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties vaststellen van de specifieke uitkeringen die opgenomen zijn in de Sisa-bijlage. Ons oordeel hierover moeten wij opnemen in een aparte sectie in de controleverklaring met als titel "Verklaring betreffende overige door wet en regelgeving gestelde eisen".
- Ook voor deelverantwoordingen waarbij een afzonderlijke controleverklaring afgegeven moet worden, geldt de controletolerantie van 2%. Er kan echter gemotiveerd gekozen worden voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording als grondslag.
- De nieuwe tabel met af te geven oordelen luidt als volgt:

Materialiteit	Goedkeuring	Beperking	Oordeelonthouding of afkeuring
Fouten in de jaarrekeningen onzekerheden in de controle	<2%	>2% - <4%	>4%

BBV

De belangrijkste voorgestelde wijzigingen in het BBV zijn:

- De rechtmatigheidsverantwoording wordt expliciet opgenomen in artikel 24 BBV als onderdeel van de jaarrekening. In het nieuwe artikel 58b is inhoud gegevens aan de inhoud van de rechtmatigheidsverantwoording en de verantwoordingsgrens.
- Er komt een 8ste verplichte paragraaf: Openbaarheid. In het nieuwe artikel 16a wordt opgenomen aan welke eisen deze nieuwe paragraaf moet voldoen.
- De verantwoordingsgrens die de gemeenteraad vaststelt in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording mag niet hoger zijn dan 2% van de lasten exclusief dotaties reserves. Hiermee kan de verantwoordingsgrens niet langer hoger zijn dan de goedkeurings-tolerantie van de accountant.
- Ook bij het bepalen of het college rechtmatig heeft gehandeld, dienen fouten en onduidelijkheden bij elkaar te worden opgeteld. Dit houdt in dat voor zover het totaalbedrag aan rechtmatigheids-fouten én onduidelijkheden in het kader van de financiële rechtmatigheid hoger is dan de verantwoordingsgrens, deze in het kader van de financiële rechtmatigheid opgenomen worden in de rechtmatigheidsverantwoording.

De wijzigingen gaan in met ingang van de jaarrekening 2025.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Actuele ontwikkelingen die interessant kunnen zijn voor u

Notitie incidentele baten en lasten aangepast

Om vast te kunnen stellen dat sprake is van een structureel evenwicht in de begroting van uw gemeente is het belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de begroting moet een limitatief overzicht van de incidentele baten en lasten worden gegeven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Het is van belang dat het overzicht van incidentele baten en lasten betrokken wordt bij het presenteren van het structureel begrotingssaldo.

Om uw gemeente hierbij te ondersteunen heeft de Commissie BBV de notitie Structurele en incidentele baten en lasten opgesteld. Eind 2024 heeft de Commissie BBV deze notitie op een aantal belangrijke onderwerpen herzien als gevolg van de publicatie van de Notitie incidenteel-structureel voor het Bestuurlijk Overleg Financiële verhouding (BOFv) van 21 november 2023. In deze notitie zijn afspraken vastgelegd en verduidelijkingen opgenomen over de verschillende vraagstukken die onder de noemer incidenteel en structureel worden geschaard. Zo bevat het de voorwaarden voor gemeenten hoe een eventueel surplus van de algemene reserve kan worden ingezet. Hierbij wordt opgemerkt dat het BBV en de uitingen van de commissie BBV leidend zijn bij de uitleg van het begrip incidentele baten en lasten.

De aangepaste notitie van de Commissie BBV is te raadplegen via deze [link](#).

Consultatie Notitie Verbonden partijen

De Commissie BBV heeft de Notitie Verbonden partijen geactualiseerd. De reden voor de actualisatie is onder andere de inwerkingtreding van de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Daarnaast wordt er in het kader van bovenregionale problematiek afstemming en uitvoering veel en steeds intensiever samengewerkt in de vorm van verbonden partijen. De complexiteit van de problematiek die in deze partijen worden ondergebracht kan van invloed zijn op het inzicht en de invloed die een gemeenteraad heeft en de wijze waarop de gemeenteraad zijn taken uit kan voeren. Het concept van de notitie is inmiddels voorgelegd ter consultatie via de website van de commissie BBV. De definitieve versie van de notitie verschijnt naar verwachting eind juni 2025 en wordt van toepassing met ingang van de begroting 2026.

Overgang APPA naar ABP heeft financiële gevolgen

De Rijksoverheid heeft besloten dat met de invoering van het nieuwe pensioenstelsel ook de Appa-pensioenaanspraken van politieke ambtsdragers in het pensioenfonds ABP ondergebracht moeten worden. Dit zal naar verwachting per 1 januari 2028 plaatsvinden. Dat betekent dat per die datum de genoemde voorzieningen toereikend moeten zijn om de collectieve waardeoverdracht naar het ABP te kunnen dekken. Omdat het ABP strengere rekenregels hanteert voor de berekening van de pensioenverplichtingen, zal de overgang (negatieve) gevolgen hebben voor uw gemeente. Om deze gevolgen goed in te kunnen schatten, is een gezamenlijk onderzoek gestart van het ministerie van BZK, IPO, VNG en Unie van Waterschappen. Dit onderzoek is nog niet afgerond.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
Actuele ontwikkelingen	
Sisa	
WNT	
Onafhankelijkheid	
Communicatie	
Urenbesteding	

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Wij hebben in onze controle specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening 2024. Voor de bevindingen uit onze controle gelden op grond van de Nota verwachtingen accountantscontrole zwaardere rapporterings-toleranties dan voor andere onderdelen van de jaarrekening.

De rapporteringstolerantie is per specifieke uitkering:

- EUR 12.500 indien de omvangsbasis kleiner of gelijk is aan EUR 125.000;
- 10% indien de omvangsbasis groter dan EUR 125.000 en kleiner dan of gelijk is aan EUR 1.000.000;
- EUR 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan EUR 1.000.000.

De rapporteringstolerantie heeft geen consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Hierna hebben wij onze bevindingen per specifieke uitkering opgenomen.

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Financiële omvang in EUR	Toelichting fout/onzekerheden
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerde kinderopvangtoeslagproblemetiek 2021	Fout	EUR 0	n.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerde kinderopvangtoeslagproblemetiek 2021	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout	EUR 0	n.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout	EUR 0	n.v.t.
KGG K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout	EUR 0	n.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout	EUR 0	n.v.t.
AenM M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

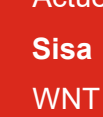
Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J55	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J94	Specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J94	Specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J96B	Regiodeals 4 ^e tranche	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J96B	Regiodeals 4 ^e tranche	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussenmedeoverheden)	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Fout	EUR 0	n.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

Deze Sisa-regelingen zijn op uw gemeente van toepassing

Sisacode	Specifieke uitkering	Fout / onzekerheid	Omvang van de fout of onzekerheid	Toelichting fouten / onzekerheden
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Fout	EUR 0	n.v.t.
VRO J107	Meerjarige stimuleringsregeling flex- en transformatiewoningen 2023	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Fout	EUR 0	n.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	Onzekerheid	EUR 0	n.v.t.

	Samenvatting
	Jaarrekening
	Informatiewaarde jaarverslag
	Financiële positie
	Bevindingen controle
	Interne beheersing
	Speerpunten van de gemeenteraad
	Bijlagen
	Actuele ontwikkelingen
	Sisa
	WNT
	Onafhankelijkheid
	Communicatie
	Urenbesteding

De belangrijkste bevindingen uit de controle van de WNT-verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet Normering Topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op grond van de wet zijn de griffier en de gemeentesecretaris aangewezen als topfunctionaris. Hun bezoldiging is juist en volledig verantwoord in de WNT-verantwoording in uw jaarstukken.

Wilt u meer weten over de WNT? Kijkt u dan op: <https://www.topinkomens.nl>

Controleverklaring bevat paragraaf inzake overige aangelegenheden anticumulatiebepaling WNT

Met ingang van 2018 geldt een WNT-regel voor de samenloop van topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. Deze anticumulatiebepaling regelt dat de som van de bezoldigingen van iemand die uitvoerende topfuncties uitoefent bij meerdere rechtspersonen of instellingen, niet hoger mag zijn dan het van toepassing zijnde bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2024 hebben wij geen controle uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatiebepaling. Dit hebben wij in onze controleverklaring bij uw jaarrekening in een paragraaf inzake overige aangelegenheden tot uitdrukking gebracht.

Bijlage Wet Normering Topinkomens (WNT)	
Aantal topfunctionarissen	U heeft 2 topfunctionarissen verantwoord in de jaarrekening. Beide functionarissen hebben de functie het gehele jaar vervuld bij uw gemeente.
Aard dienstverband	De griffier en de gemeentesecretaris zijn gedurende 2024 in dienstbetrekking bij de gemeente.
Betaling ontslagvergoeding	U heeft in 2024 geen ontslagvergoedingen boven de WNT-grens uitgekeerd.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Wij zijn gedurende de gehele controle onafhankelijk geweest van uw gemeente

Een belangrijke kernwaarde van onze beroepsgroep is dat wij onafhankelijk zijn van het orgaan dat de jaarrekening opstelt. Bij uw gemeente is dit gewaarborgd omdat de gemeenteraad onze opdrachtgever is en het college verantwoordelijk is voor het opstellen van de jaarrekening.

Wij hebben de naleving bewaakt van externe standaarden, het onafhankelijkheidsbeleid van ETL Assurance & Overheidsaccountants en de onafhankelijkheidsafspraken met uw gemeente. Wij bevestigen dat we aan deze onafhankelijkheidsvereisten hebben voldaan en voldoen.

Om onze onafhankelijkheid bij de controle van de jaarrekening te waarborgen hebben wij geen werkzaamheden uitgevoerd die buiten de kaders van onze overeenkomst vallen. Een andere maatregel die wij genomen hebben is dat alle teamleden die betrokken zijn bij de controle van uw gemeente persoonlijk hebben verklaard dat ze onafhankelijk zijn van uw gemeente. Deze verklaring is in ons controledossier opgenomen.

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Belangrijke onderwerpen en aandachtspunten die wij met u hebben gecommuniceerd

Als ETL Assurance & Overheidsaccountants vinden wij het belangrijk om u te laten zien op welke wijze wij de belangrijkste onderwerpen en aandachtspunten van de controle aan u hebben gerapporteerd. Dit hebben we opgenomen in onderstaande tabel.

Vereiste communicatie grond van controlestandaarden	Controleplan	Management-letter	Accountants-verslag
Mededeling over de verantwoordelijkheden van de accountant.	●		
Bevestiging van onze onafhankelijkheid	●		●
Eventuele significante tekortkomingen in de interne controle		●	●
Eventuele ontdekte of vermoede fraude		●	●
Niet-naleven van wet- en regelgeving		●	●
Schriftelijke bevestigingen gevraagd van het management			●
Alle zaken die van invloed zijn op de vorm en inhoud van de controleverklaring.		●	●
Ons standpunt over belangrijke kwalitatieve aspecten van de verslaggeving door het college			●
Rapporteren over significante moeilijkheden, aangelegenheden en overige zaken die van belang zijn voor het toezicht op het financiële verslaggevingsproces			●
Niet gecorrigeerde afwijkingen			●
Significante aangelegenheden die naar voren komen tijdens de controle in verband met verbonden partijen van de gemeente		●	●
Beschrijving van de reikwijdte en timing van de controle, waaronder significante risico's.	●		●

Samenvatting

Jaarrekening

Informatiewaarde
jaarverslag

Financiële positie

Bevindingen
controle

Interne beheersing

Speerpunten van
de gemeenteraad

Bijlagen

Actuele ontwikkelingen

Sisa

WNT

Onafhankelijkheid

Communicatie

Urenbesteding

Onze urenbesteding in verband met de controle van de jaarrekening van uw gemeente

Onze urenbesteding niet in overeenstemming met onze verwachtingen

De controle van de jaarrekening vereist voldoende tijd en aandacht van het controleteam. Hierbij beogen we een passende verdeling binnen het team ten aanzien van de onderwerpen, kennis en betrokkenheid. Ingevolge de maatregelen “In het Publiek belang” binnen de accountancysector rapporteren wij over onze urenbesteding ten aanzien van de jaarrekeningcontrole. De begrote uren 2024 zijn gebaseerd op onze offerte.

wij welk deel van deze gerealiseerde uren aanvullend in rekening gaan brengen.

Teamlid	Begrote uren 2024	Werkelijke uren 2024
Partner	45	104
Manager	110	125
Controleleider	120	211
Assistent accountant	145	409
Totaal uren	420	849

Zoals uit bovenstaande tabel blijkt, wijkt onze werkelijke inspanning met 849 uren (82%) zeer fors af van de verwachte inspanning zoals we die gepresenteerd hebben in ons auditplan en offerte 2024-2027.

De overschrijding van de uren komt mede door het proces van de jaarafsluiting inclusief op onderdelen late aanlevering (zie mede onze managementletter). Zo hebben we onder meer extra gegevensgerichte werkzaamheden moeten uitvoeren dan vooraf was voorzien. We zullen samen met de organisatie en de griffie in overleg treden op welke wijze

ASSURANCE &
OVERHEIDSACCOUNTANTS

Bedankt voor de fijne samenwerking

